

Thế chiến quốc - Biển Đông Á - 1

Thế chiến quốc

Thế chiến quốc - Biển Đông Á (1)

Tuyên bố đối tác chiến lược Việt Nam và Vương quốc Anh nhấn mạnh tuân thủ UNCLOS

Việt Nam và Mỹ cảnh báo về việc "sử dụng vũ lực" ở Biển Đông

Trung Quốc công bố bản đồ mới nhằm gây áp lực trước các thượng đỉnh quan trọng

Việt Nam và nhiều nước phản đối bản đồ 'đường 10 đoạn' mới của Trung Quốc

Ấn Độ phản đối mạnh mẽ Trung Quốc công bố bản đồ gộp phần lãnh thổ có tranh chấp

Việt Nam, Philippines, Đài Loan, Malaysia bác bỏ bản đồ mới của Trung Quốc về Biển Đông

Hoa Kỳ bác bỏ bản đồ mới của Trung Quốc

Vì sao nhiều quốc gia phản đối bản đồ mới của Trung Quốc?

Bản đồ mới của Trung Quốc gây 'bão', tại sao?

Hải quân Mỹ: Phải thách thức hành vi của Trung Quốc ở Biển Đông

Chiến lược của Bắc Kinh đang thất thế tại Biển Đông

Biển Đông và 'giai đoạn nguy hiểm đáng ngạc nhiên'

Việt Nam có thể sẽ đối mặt với những căng thẳng lớn hơn nếu Trung Quốc xây Sân bay Tri Tôn

Căng thẳng Biển Đông dâng cao

Philippines quyết tiếp tế Bãi Cỏ Mây, Mỹ, Nhật, Úc ra mặt hậu thuẫn

Trung Quốc gây sức ép với Nga, có thể tạo xung đột cao 'chưa từng có' trên Biển Đông

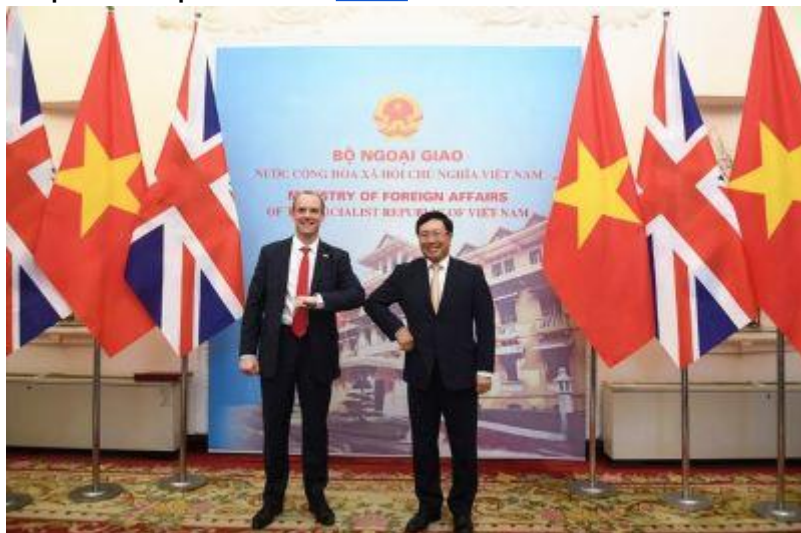
Thỏa thuận Việt Nam - Indonesia: Một hướng giải quyết tranh chấp Biển Đông?

Tuyên bố đối tác chiến lược Việt Nam và Vương quốc Anh nhấn mạnh tuân thủ UNCLOS

RFA

2020.10.01

Capture à partir de :[RFA](#)

Theo truyền thông nhà nước Việt Nam, trong “[Tuyên bố chung](#) về quan hệ đối tác chiến lược Việt Nam-Vương quốc Anh: Định hướng phát triển trong 10 năm tới” được ký hôm thứ Tư 30/9 tại Hà Nội có đoạn: “Chúng tôi nhấn mạnh Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển (UNCLOS) năm 1982 là cơ sở để xác định phạm vi của các vùng biển, chủ quyền, quyền tài phán và lợi ích hợp pháp của các vùng biển; và UNCLOS là khuôn khổ pháp lý toàn diện mà mọi hoạt động trên các vùng biển và đại dương phải tuân thủ.”

Tuyên bố được đưa ra sau cuộc hội đàm giữa Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Việt Nam Phạm Bình Minh và Quốc vụ khanh thứ nhất, Bộ trưởng Ngoại giao, Thịnh vượng chung và Phát triển Vương quốc Anh, Dominic Raab tại Hà Nội.

Ông Rabb đã có chuyến thăm chính thức Việt Nam hai ngày 29 và 30/9, khi hai nước kỷ niệm 10 năm thiết lập quan hệ đối tác chiến lược.

Theo tuyên bố, Việt Nam và Vương quốc Anh tái khẳng định tầm quan trọng của việc duy trì và thúc đẩy hòa bình, ổn định, an ninh, an toàn, tự do hàng hải và hàng không, thực thi UNCLOS một cách thiện chí, giải quyết các tranh chấp trong hòa bình không đe dọa sử dụng vũ lực, tôn trọng ngoại giao và các quy trình pháp lý dựa trên luật pháp quốc tế, đặc biệt là UNCLOS.

Hai bên tiếp tục bày tỏ quan ngại sâu sắc về những diễn biến ở Biển Đông, bao gồm các hoạt động cản trở, cải tạo và quân sự hóa các cấu trúc đang có tranh chấp, đồng thời nhấn mạnh tầm quan trọng của việc phi quân sự hóa và kiềm chế vũ lực khi tiến hành các hoạt động trên biển, cũng như tránh các hành động có thể làm phức tạp thêm tình hình hoặc leo thang tranh chấp và ảnh hưởng đến hòa bình và ổn định. Việt Nam gọi vùng biển này là Biển Đông.

Hai bên cũng tái khẳng định tầm quan trọng của việc thực hiện đầy đủ và hiệu quả Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC), sớm hoàn thiện Bộ Quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC) hiệu quả và khả thi, tuân thủ luật pháp quốc tế, đặc biệt là UNCLOS, và không đe dọa quyền của các quốc gia hoặc lợi ích của các bên thứ ba theo luật pháp quốc tế.

Trước đó, vào ngày 16 tháng 9, Anh cùng với Pháp và Đức đã đệ trình một công hàm lên Liên Hợp Quốc để chỉ trích các hành động của Trung Quốc ở Biển Đông.

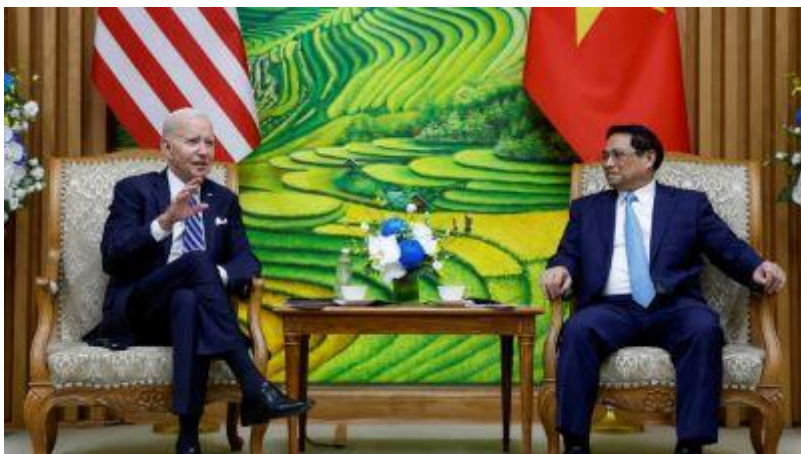
Công hàm nêu rõ, việc Trung Quốc thực hiện cái gọi là 'quyền lịch sử' của mình trên biển, không tuân thủ luật pháp quốc tế. Với tư cách là các quốc gia thành viên của Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển (UNCLOS), ba nước Anh Pháp Đức tái khẳng định tính toàn vẹn của UNCLOS cần được duy trì, và nhấn mạnh tầm quan trọng của việc thực thi quyền tự do trên biển, đặc biệt là quyền tự do hàng hải và hàng không.

[Việt Nam và Mỹ cảnh báo về việc "sử dụng vũ lực" ở Biển Đông](#)

Đăng ngày: 11/09/2023 - 12:10

Capture à partir de : [RFI](#)

Ngày 11/09/2023, trong ngày công du thứ hai, tổng thống Joe Biden ca ngợi quan hệ của Hoa Kỳ với Việt Nam đã « bước vào một thời kỳ mới ». Hai nước cảnh báo « mọi mối đe dọa hoặc sử dụng vũ lực » ở Biển Đông, dù không nêu đích danh Trung Quốc, nhưng là một thông điệp rõ ràng gửi tới Bắc Kinh.

Ngoài ra, Hoa Kỳ « cam kết tiếp tục ủng hộ sự phát triển của Việt Nam về năng lực phòng vệ » trong bối cảnh Trung Quốc đòi chiếm gần hết Biển Đông, thường xuyên quấy nhiễu nhiều tàu thuyền và hoạt động của các nước láng giềng có tranh chấp chủ quyền. Đây là một trong những điểm chính trong Tuyên bố chung về nâng cấp quan hệ Việt - Mỹ lên tầm « Đối tác Chiến lược Toàn diện » được tổng bí thư đảng Cộng Sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng và tổng thống Mỹ Joe Biden thông báo ngày 10/09/2023.

Thông tin viên RFI Frédéric Noir tại thành phố Hồ Chí Minh tường trình :

« Cuối cùng Việt Nam đã quyết định dần thân và trao cho Hoa Kỳ quy chế « đối tác chiến lược toàn diện ». Đây là mức cao nhất trong lĩnh vực ngoại giao mà cho tới giờ Việt Nam mới chỉ dành cho bốn nước : Nga, Ấn Độ, Hàn Quốc và Trung Quốc. Một thông báo mang tính biểu tượng cao đi cùng với hàng loạt thỏa thuận thương mại, trong đó có lĩnh vực linh kiện bán dẫn.

Về chủ đề nhân quyền nhạy cảm, được nêu trong thông cáo chung, không ai lại trông đợi đến những tiến bộ lớn như vậy. Cuối cùng Việt Nam đã chấp nhận trả tự do cho một nhà đối lập chính trị.

Nhưng ngoài những thông báo về thiện chí và các mối quan hệ hợp tác khác nhau, chẳng ai nghĩ rằng cả : mục đích của Mỹ là chống lại những tham vọng chủ quyền của Trung Quốc ở Biển Đông. Đây là một chủ đề quan trọng đối với Việt Nam, nước thường xuyên lên án tàu thuyền Trung Quốc thâm nhập vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam.

Tuy vậy, Việt Nam cũng thận trọng không quay lưng lại với nước láng giềng khổng lồ, đồng thời vẫn trung thành với chính sách ngoại giao được gọi là « ngoại giao cây tre » được đích thân tổng bí thư đảng Cộng Sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng

định nghĩa : « gốc phải khỏe, thân phải chắc nhưng cành phải mềm dẻo ». Hà Nội sẽ phải giữ cân bằng vì muốn trở thành đối tác đáng tin cậy của Hoa Kỳ, nhưng vẫn khôn khéo với Trung Quốc, đối tác thương mại chính của Việt Nam ».

Tuyên bố chung về quan hệ Đối tác Chiến lược Toàn diện Việt - Mỹ bao trùm nhiều chủ đề, như chính trị - ngoại giao, kinh tế - thương mại - đầu tư, hợp tác số, khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, giáo dục - đào tạo, hợp tác khí hậu, năng lượng, môi trường và y tế, hợp tác khắc phục hậu quả chiến tranh, hợp tác văn hóa - giao lưu nhân dân - thể thao - du lịch, hợp tác quốc phòng - an ninh, thúc đẩy và bảo vệ quyền con người.

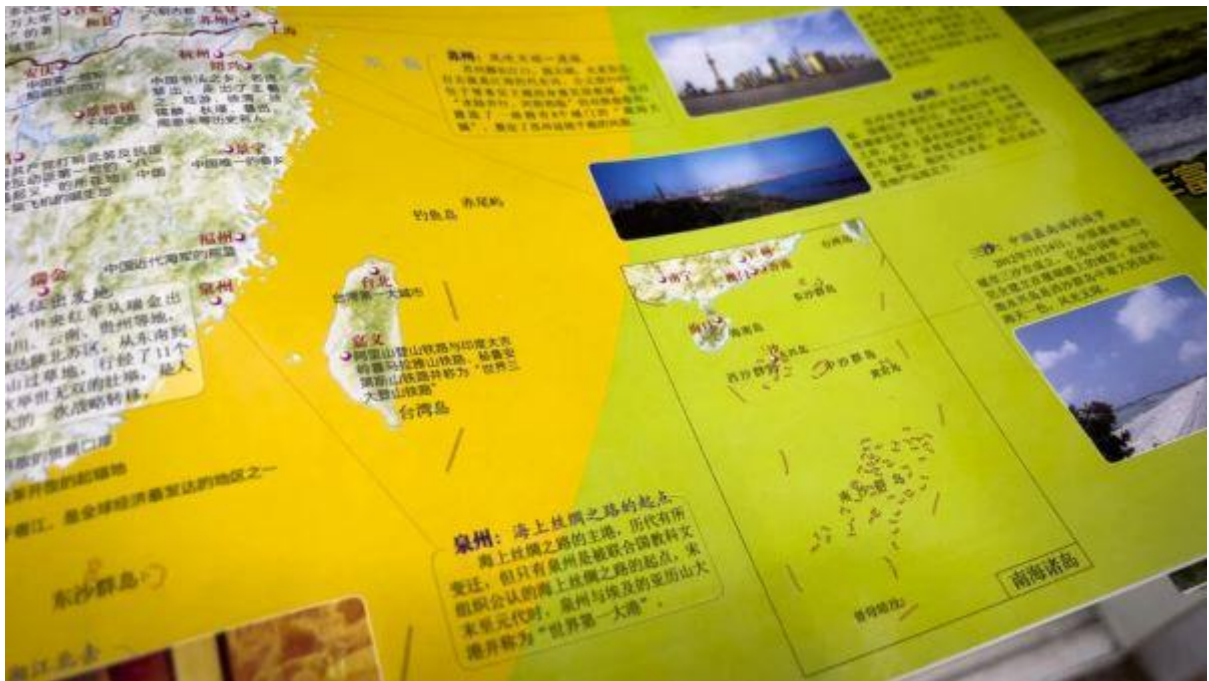
Tuy nhiên, trong ngày công du thứ nhất, tổng thống Joe Biden khẳng định chuyến thăm Việt Nam của ông không nhằm mục đích khơi mào một « cuộc chiến tranh lạnh » với Trung Quốc mà thể hiện mối quan hệ bền chặt hơn với Hà Nội tạo lập « nền tảng cho sự ổn định » toàn cầu qua việc xây dựng các mối quan hệ của Mỹ ở khắp châu Á.

[Trung Quốc công bố bản đồ mới nhằm gây áp lực trước các thượng đỉnh quan trọng](#)

Đăng ngày: 01/09/2023 - 14:23

Capture à partir de : [RFI](#)

Trung Quốc công bố một bản đồ mới thể hiện yêu sách của họ đối với vùng Biển Đông đang tranh chấp chính là nhằm thu hút sự chú ý đến những yêu sách này và khẳng định lại lập trường của Bắc Kinh trước khi diễn ra các hội nghị thượng đỉnh đa phương. Đó là nhận định chung của các nhà phân tích được hãng tin CNA của Singapore trích dẫn hôm qua, 31/08/2023.

Đường 9 đoạn được nhìn thấy trên bản đồ mới của Trung Quốc, tại một hiệu sách ở Bắc Kinh, ngày 01/09/2023. AP - Andy Wong

“*Bản đồ tiêu chuẩn năm 2023*” của Trung Quốc đã được bộ Tài Nguyên Thiên Nhiên Trung Quốc công bố ngày 28/08. Ấn Độ đã là quốc gia đầu tiên lên tiếng phản đối, vì bản đồ mới bao gồm cả một số vùng mà New Delhi đang tranh chấp với Bắc Kinh, cụ thể là ở bang Arunachal Pradesh và vùng Aksai Chin.

Tiếp theo Ấn Độ, ba nước Đông Nam Á Malaysia, Philippines và Việt Nam hôm qua đã lần lượt bác bỏ bản đồ mới của Trung Quốc. Kuala Lumpur và Manila phản đối vì bản đồ này bao gồm cả một số khu vực trong vùng đặc quyền kinh tế của hai nước này. Hà Nội thì có phản ứng thông qua phát ngôn viên bộ Ngoại Giao Phạm Thu Hằng, cho rằng bản đồ mới của Trung Quốc “*xâm phạm chủ quyền của Việt Nam đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa, cũng như chủ quyền, quyền chủ quyền, quyền tài phán của Việt Nam đối với các vùng biển của mình được xác định theo Công ước của Liên Hợp Quốc về Luật Biển năm 1982.*”

Trả lời RFI Việt ngữ hôm qua, chuyên gia về Biển Đông Hoàng Việt ghi nhận bản đồ mới này cho thấy là Trung Quốc không hề từ bỏ yêu sách đường 9 đoạn (còn được gọi là đường lưỡi bẻ), mà thậm chí tăng lên thành 10 đoạn, với thêm một đoạn ở phía

đông đảo Đài Loan. Cho nên, Đài Bắc cũng đã lên tiếng phản đối.

“*Bản đồ tiêu chuẩn năm 2023*” của Trung Quốc được công bố đúng vào thời điểm sắp diễn ra Hội nghị thượng đỉnh Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) từ ngày 5 đến 7/9 tại Jakarta, Indonesia, rồi đến Hội nghị thượng đỉnh nhóm G20 tại New Delhi, Ấn Độ từ ngày 9 đến 10/9. Cả hai thượng đỉnh này đều có sự tham dự của các nhà lãnh đạo Trung Quốc.

Trả lời hãng tin CNA, ông Allan Behm, giám đốc Chương trình Các vấn đề An ninh và Quốc tế tại Viện Úc, cho rằng, khi công bố bản đồ vào thời điểm này, Trung Quốc giống như đang “*khuấy nôi*” để giữ cho vấn đề các yêu sách lãnh thổ của họ luôn “*sôi sục*”.

Vị chuyên gia này nói: “*Một số cuộc họp khu vực quan trọng sắp diễn ra, Trung Quốc dường như muốn gây áp lực trở lại lên hội nghị và lên những người tham gia hội nghị bằng cách thúc đẩy các yêu sách chủ quyền của họ một lần nữa*”. Theo ông Allan Behm, “*các yêu sách đó không giúp đẩy nhanh các cuộc đàm phán về những tranh chấp và bất đồng, nhưng cũng không làm phức tạp thêm tiến trình đàm phán*”.

Nhà phân tích chính trị, giáo sư James Chin, Đại học Tasmania của Úc nói với hãng tin CNA rằng hành động này của Trung Quốc là “*điển hình cho nền ngoại giao Trung Quốc*”. Trong vụ Philippines kiện Trung Quốc về Biển Đông, Tòa án Trọng tài Thường trực năm 2016 đã phán quyết rằng yêu sách đường 9 đoạn của Trung Quốc là không có cơ sở pháp lý. Theo giáo sư James Chin, việc Bắc Kinh công bố bản đồ mới có đường 10 đoạn là tín hiệu cho cộng đồng quốc tế rằng họ “*không công nhận phán quyết đó*” và sẵn sàng kiên quyết thực hiện các yêu sách của họ.

Ông Allan Behm, giám đốc Chương trình Các vấn đề An ninh và Quốc tế tại Viện Úc, cho rằng các yêu sách lãnh thổ của

Trung Quốc ở Biển Đông là “*những yêu cầu quá đáng*”. Theo ông, Malaysia, Indonesia, Philippines và Việt Nam đều có căn cứ hợp lý cho các yêu sách của họ theo Công ước Liên Hiệp Quốc về Luật Biển (UNCLOS). Nhưng ông Allan Behm cũng công nhận là các nước này khó mà buộc được Trung Quốc từ bỏ những yêu sách chủ quyền ở vùng Biển Đông.

Hôm thứ tư vừa qua, phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Ông Văn Bân (Wang Wenbin) đã yêu cầu “*các bên liên quan*” xem xét bản đồ mới của Trung Quốc một cách “*khách quan và hợp lý*”.

Việt Nam và nhiều nước phản đối bản đồ 'đường 10 đoạn' mới của Trung Quốc

31 tháng 8 2023

Capture à partir de : [BBC](#)

Nguồn hình ảnh, Getty images

Hồi 2013, Trung Quốc công bố một phiên bản bản đồ với đường 10 đoạn, trong đó gộp cả phần Đài Loan vào như một phần lãnh thổ của mình

Trung Quốc nói các quốc gia phản đối việc nước này xác định những gì thuộc về lãnh thổ Trung Quốc trong phiên bản mới nhất bản đồ quốc gia của mình cần phải nhìn nhận tình hình một cách lý trí.

Bản đồ được Bắc Kinh công bố hôm thứ Hai khiến Ấn Độ giận dữ, bởi nó đưa ra các tuyên bố chủ quyền đối với những vùng

có tranh chấp trên dãy Himalaya, trong lúc Việt Nam, Malaysia và Philippines thì phản đối tuyên bố chủ quyền của Trung Quốc đối với hầu hết các vùng biển ở Biển Đông.

Biển Đông là vùng biển có đường hàng hải quốc tế quan trọng, với lượng hàng hóa trị giá chừng 3 nghìn tỷ đô la được vận chuyển qua lại mỗi năm.

Bản đồ mới của Trung Quốc cũng đưa ra nội dung theo đó thể hiện chủ quyền toàn bộ đối với hòn đảo nhỏ nhưng có tầm quan trọng chiến lược này.

Năm 2009, Trung Quốc nộp lên Liên Hiệp Quốc bản đồ với đường chín đoạn

Hôm thứ Năm, Philippines kêu gọi Trung Quốc "hãy hành động có trách nhiệm và tuân thủ các nghĩa vụ của mình" theo luật quốc tế và theo phán quyết của tòa trọng tài quốc tế 2016, theo

đó nói không có căn cứ pháp lý cho việc đòi áp dụng đường chín đoạn.

Malaysia nói họ đã gửi phản đối ngoại giao đối với bản đồ này. Việt Nam cũng đã lên tiếng phản đối.

Trung Quốc nói đường lưỡi bò, được đưa ra dựa trên các bản đồ lịch sử. Bắc Kinh không nêu rõ ngay về việc liệu bản đồ mới có bao hàm bất kỳ tuyên bố chủ quyền mới nào về lãnh thổ hay không, Reuters tường thuật.

Bản đồ 2023 của Trung Quốc được chính thức công bố hôm thứ Hai trên trang web của Bộ Tài nguyên nước này, gồm 10 đoạn, "dựa trên cách vẽ đường biên giới quốc gia của Trung Quốc và các quốc gia khác trên thế giới", Hoàn cầu Thời báo viết trên một tin tweet, với bản đồ đính kèm (xem trong link dưới đây).

Đường chữ U của Trung Quốc chạy sâu xuống đến 1.500km từ khu vực phía nam đảo Hải Nam của Trung Quốc ăn vào các vùng đặc quyền kinh tế (EEZ) của Việt Nam, Philippines, Malaysia, Brunei và Indonesia.

"Nỗ lực mới nhất nhằm hợp pháp hóa các đòi hỏi của Trung Quốc về chủ quyền và quyền tài phán đối với các thực thể và các vùng biển của Philippines là không có căn cứ theo luật quốc tế," Bộ Ngoại giao Philippines nói.

Bộ Ngoại giao Malaysia trong một thông cáo nói rằng bản đồ mới không có giá trị ràng buộc gì với Malaysia, quốc gia "cũng có quan điểm rằng Biển Đông là vấn đề phức tạp và nhạy cảm".

Trong cuộc họp báo hôm 31/8, phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Việt Nam Phạm Thu Hằng nói, "Yêu sách chủ quyền và yêu sách biển dựa trên đường đứt đoạn như thể hiện trong bản đồ nói trên là vô giá trị, vi phạm luật pháp quốc tế, nhất là Công ước của Liên Hiệp Quốc về Luật Biển năm 1982."

Bản đồ mới khác với phiên bản mà Trung Quốc đệ trình lên Liên Hiệp Quốc hồi 2009, trong đó phần tuyên bố chủ quyền của Bắc Kinh được thể hiện bằng "đường chín đoạn".

Phiên bản mới nhất có phần diện tích địa lý chung rộng lớn hơn, và có một đường 10 đoạn, bao gồm cả phần diện tích địa lý do Đài Loan đang kiểm soát, tương tự với bản đồ 1948 của Trung Quốc.

Trung Quốc cũng từng công bố một bản đồ với đường 10 đoạn vào năm 2013.

Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Đài Loan Jeff Liu nói Đài Loan "hoàn toàn không phải là một phần của Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa".

Trung Quốc hiện đang có một "tuần lễ nhận thức chung về bản đồ quốc gia", truyền thông nhà nước CCTV tường thuật hôm thứ Năm, và phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc Ông Văn Bân nói Bắc Kinh chưa từng nhập nhằng về vấn đề lãnh thổ của mình.

"Quan điểm của Trung Quốc về vấn đề Biển Hoa Nam (cách Trung Quốc gọi Biển Đông) luôn rõ ràng. Hàng năm, giới chức có thẩm quyền của Trung Quốc thường xuyên cập nhật và công bố các kiểu bản đồ chuẩn khác nhau," ông nói trong cuộc họp báo thường lệ.

"Chúng tôi hy vọng rằng các bên liên quan có thể nhìn nhận vấn đề một cách khách quan và có lý."

[Ấn Độ phản đối mạnh mẽ Trung Quốc công bố bản đồ gộp phần lãnh thổ có tranh chấp](#)

Đăng ngày: 30/08/2023 - 13:30

Capture à partir de :[RFI](#)

Hôm qua, 29/08/2023, New Delhi gửi công hàm « *kịch liệt phản đối* » Bắc Kinh công bố bản đồ cho năm 2023 gộp cả những vùng lãnh thổ mà Ấn Độ cho là thuộc chủ quyền của mình, kể

cả vùng lãnh thổ gần với khu vực mà hai bên đã có « ẩu đả » nhau năm 2020.

Một tấm biển ghi “Không bao giờ từ bỏ nơi đây” do quân đội Ấn Độ dựng lên gần hồ Pangong Tso, sát biên giới Ấn-Trung trong vùng Ladakh. Ảnh chụp ngày 14/09/2017.AP - Manish Swarup

Phát ngôn viên bộ Ngoại Giao Ấn Độ, Arindam Bagchi, trong một thông cáo khẳng định New Delhi mạnh mẽ phản đối qua đường ngoại giao, liên quan đến điều gọi là « bản đồ chuẩn » 2023 của Trung Quốc. Ông cho rằng những xác quyết này của Trung Quốc là « không có cơ sở ». « Những biện pháp như thế do chính quyền Trung Quốc đưa ra chỉ gây khó khăn cho việc giải quyết tranh chấp biên giới ».

Theo tuyên bố của New Delhi, hai vùng nằm trong bản đồ mới là bang Arunachal Pradesh (đông bắc) và Aksai Chin, hành lang chiến lược nối Tây Tạng với phía tây Trung Quốc, đăng trên Global Times, cơ quan ngôn luận của Trung Quốc, là thuộc về Ấn Độ.

Phản đối mạnh mẽ này của Ấn Độ được đưa ra vài ngày sau cuộc gặp trực diện hiếm hoi giữa thủ tướng Narendra Modi và chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình tại Nam Phi, nhân kỳ thượng đỉnh lần thứ 15 của nhóm BRICS. Và nhất là trong bối cảnh chỉ còn vài ngày nữa, New Dehli tổ chức thượng đỉnh G20

trong hai ngày 09-10/09/2023 với sự tham dự của chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình.

AFP nhắc lại, cuộc đối đầu giữa lực lượng biên phòng hai nước hồi tháng 06/2020 tại thung lũng sông Galwan, sát cạnh bang Aksai Chin, đã làm thiệt mạng khoảng 20 binh sĩ Ấn và ít nhất 4 lính Trung Quốc. Bất chấp 19 vòng đàm phán giữa các quan chức quân sự cấp cao, Ấn Độ và Trung Quốc vẫn đồn đóng hàng chục ngàn binh sĩ ở hai bên Lằn ranh Kiểm soát Thực tế (LAC).

Ấn Độ cũng tỏ ra lo lắng trước đà bành trướng quân sự của Trung Quốc và đường biên giới chung dài hơn 3.500 km luôn là nguồn cội những căng thẳng giữa hai nước.

Việt Nam, Philippines, Đài Loan, Malaysia bác bỏ bản đồ mới của Trung Quốc về Biển Đông

31/08/2023

Reuters

Capture à partir de :[VOA](#)

Người Phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam Phạm Thu Hằng.

Việt Nam, Philippines, Malaysia và Đài Loan vừa bác bỏ bản đồ do Trung Quốc công bố, cho rằng nó vô căn cứ khi thể hiện các tuyên bố chủ quyền của nước này, bao gồm cả Biển Đông, mà Bắc Kinh nói hôm thứ Năm 31/8 rằng cần phải được xem một cách hợp lý và khách quan.

Hôm 28/8, Trung Quốc đã công bố bản đồ có đường chữ U tai tiếng bao phủ khoảng 90% diện tích Biển Đông, nguồn gốc của nhiều bất đồng tại một trong những tuyến đường biển có nhiều tranh chấp nhất thế giới, nơi có hơn 3 nghìn tỷ USD thương

mại đi qua mỗi năm. Ở Việt Nam, đường chữ U đó thường bị gọi là đường lưỡi bò.

Đài VOV và một số cơ quan báo chí Việt Nam cho hay rằng hôm 31/8, Người Phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam Phạm Thu Hằng nhấn mạnh trong một cuộc họp báo: “Việc Bộ Tài nguyên Thiên nhiên của Trung Quốc công bố cái gọi là ‘bản đồ tiêu chuẩn năm 2023’, trong đó bao gồm quần đảo Hoàng Sa và quần đảo Trường Sa của Việt Nam cũng như thể hiện yêu sách đường đứt đoạn là xâm phạm chủ quyền của Việt Nam đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa, cũng như chủ quyền, quyền chủ quyền, quyền tài phán của Việt Nam đối với các vùng biển của mình được xác định theo Công ước của Liên hợp quốc về Luật Biển năm 1982”.

Bà Hằng nói thêm: “Do đó, yêu sách chủ quyền và yêu sách biển dựa trên đường đứt đoạn như thể hiện trong bản đồ nói trên là vô giá trị, vi phạm luật pháp quốc tế, nhất là Công ước của Liên hợp quốc về Luật Biển năm 1982”.

Nữ phát ngôn viên nhắc lại rằng “Một lần nữa Việt Nam khẳng định mạnh mẽ lập trường nhất quán của mình về vấn đề chủ quyền đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa, cũng như kiên quyết phản đối mọi yêu sách của Trung Quốc ở Biển Đông dựa trên đường đứt đoạn”.

Cùng ngày, Philippines kêu gọi Trung Quốc “hành động có trách nhiệm và tuân thủ các nghĩa vụ của mình” theo luật pháp quốc tế và phán quyết trọng tài năm 2016, vốn đã tuyên bố đường này không có căn cứ pháp lý.

Malaysia cho biết họ đã gửi công hàm phản đối ngoại giao về bản đồ này.

Trung Quốc nói đường này dựa trên bản đồ lịch sử của họ. Hiện chưa rõ liệu bản đồ mới nhất có biểu thị bất kỳ yêu sách mới nào về lãnh thổ hay không.

Đường chữ U của Trung Quốc bao một vòng dài tới 1.500 km (932 dặm) về phía nam đảo Hải Nam và cắt vào các vùng đặc quyền kinh tế (EEZ) của Việt Nam, Philippines, Malaysia, Brunei và Indonesia.

Bộ Ngoại giao Philippines nói: “Nỗ lực mới nhất nhằm hợp pháp hóa chủ quyền và quyền tài phán của Trung Quốc đối với các thực thể và vùng biển của Philippines là không có cơ sở theo luật pháp quốc tế”.

Bộ Ngoại giao Malaysia nói trong một tuyên bố rằng bản đồ mới không có giá trị pháp lý ràng buộc đối với Malaysia, nước “cũng coi Biển Đông là một vấn đề phức tạp và nhạy cảm”.

Bản đồ này khác với phiên bản thu hẹp hơn do Trung Quốc đệ trình lên Liên Hiệp Quốc vào năm 2009 về Biển Đông, trong đó bao gồm cái gọi là “đường chín đoạn”.

Bản đồ mới nhất có khu vực địa lý rộng hơn và có đường 10 đoạn, bao gồm Đài Loan dân chủ, tương tự như bản đồ năm 1948 của Trung Quốc. Trung Quốc cũng xuất bản bản đồ có đường 10 đoạn vào năm 2013.

Khi được hỏi về bản đồ mới nhất, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Đài Loan Jeff Liu nói rằng Đài Loan “hoàn toàn không phải là một phần của Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa”.

“Cho dù chính phủ Trung Quốc có thay đổi quan điểm của mình về chủ quyền của Đài Loan như thế nào đi nữa, điều đó cũng không thể thay đổi sự thật khách quan về sự tồn tại của đất nước chúng tôi”, ông nói trong một cuộc họp báo.

Đài truyền hình trung ương Trung Quốc đưa tin hôm 29/8 rằng Trung Quốc hiện đang có “tuần lễ công khai nâng cao nhận thức về bản đồ quốc gia”.

Khi được hỏi tại sao Trung Quốc công bố bản đồ mới nhất có 10 đoạn so với bản đồ có 9 đoạn, người phát ngôn Bộ Ngoại

giao Trung Quốc Vương Văn Bản nói Bắc Kinh đã rất rõ ràng về lãnh thổ của mình.

“Lập trường của Trung Quốc về vấn đề Biển Đông luôn rõ ràng. Các cơ quan có thẩm quyền của Trung Quốc thường xuyên cập nhật và phát hành nhiều loại bản đồ tiêu chuẩn khác nhau hàng năm”, ông nói trong một cuộc họp báo thường kỳ.

“Chúng tôi hy vọng các bên liên quan có thể nhìn nhận vấn đề này một cách khách quan và hợp lý”.

Ấn Độ hôm 29/8 cho biết họ đã phản đối mạnh mẽ Trung Quốc về bản đồ mới đưa ra yêu sách đối với lãnh thổ của Ấn Độ, sự kiện khó chịu mới nhất trong mối quan hệ đầy thử thách giữa hai gã khổng lồ châu Á.

[Hoa Kỳ bác bỏ bản đồ mới của Trung Quốc](#)

2023.09.06

Capture à partir de :[RFA](#)

Hoa Kỳ là nước công khai bác bỏ bản đồ mới của Trung Quốc công bố hôm 28/8; sau các nước gồm Malaysia, Philippines, Việt Nam, Indonesia, Đài Loan, Ấn Độ. CCTV/Reuters

Hoa Kỳ vào ngày 5/9 lên tiếng bác bỏ cái gọi là “bản đồ chuẩn” của Trung Quốc; đồng thời kêu gọi Bắc Kinh hãy ứng xử phù hợp trong tuyên bố chủ quyền tại Biển Đông cũng như những nơi khác.

Phó Phát ngôn nhân Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ, Vedant Patel, nói với báo giới tại cuộc họp thường kỳ rằng những tuyên bố chủ quyền mở rộng và phi pháp của Trung Quốc tại Biển Đông là vi phạm luật pháp quốc tế.

Hoa Kỳ là nước công khai bác bỏ bản đồ mới của Trung Quốc công bố hôm 28/8; sau các nước gồm Malaysia, Philippines, Việt Nam, Indonesia, Đài Loan, Ấn Độ. Nepal cũng kêu gọi Trung Quốc tôn trọng bản đồ ấn bản năm 2020.

Ngay cả đại diện Nga ở Ấn Độ, ông Denis Alipov, cũng cho rằng cái gọi là “bản đồ chuẩn” của Trung Quốc không làm thay đổi gì trên thực tế.

Vào ngày 31/8 vừa qua, Bộ Ngoại giao Việt Nam lên tiếng nói rõ cái gọi là “bản đồ chuẩn” của Trung Quốc không có giá trị. Phát ngôn nhân Bộ Ngoại giao Việt Nam, bà Phạm Thu Hằng, nói với báo giới rằng “yêu sách chủ quyền và yêu sách biển dựa trên đường đứt đoạn như thể hiện trong bản đồ (mới của Trung Quốc) là vô giá trị, vi phạm luật pháp quốc tế, nhất là Công ước Liên hiệp quốc về Luật Biển (UNCLOS) 1982.”

[Vì sao nhiều quốc gia phản đối bản đồ mới của Trung Quốc?](#)

Bình luận của Hoàng Sa

2023.08.31

Capture à partir de :[RFA](#)

Người biểu tình phản đối Trung Quốc cầm bản đồ Việt Nam có quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa trong cuộc biểu tình ở Hà Nội hôm 5/6/2011 (minh họa). Reuters

Trung Quốc công bố một bản đồ mới

Báo chí Trung Quốc mới đây công bố: “Bản đồ tiêu chuẩn năm 2023 của Trung Quốc đã chính thức được phát hành vào ngày 28/8 và ra mắt trên trang web của dịch vụ bản đồ tiêu chuẩn do Bộ Tài nguyên (Trung Quốc) quản lý. Bản đồ này được biên soạn dựa trên phương pháp vẽ đường biên giới quốc gia của Trung Quốc và các nước khác nhau trên thế giới” [\(1\)](#).

Thời điểm công bố bản đồ mới báo hiệu những khó khăn cho các tiến trình ngoại giao khi một loạt các hội nghị lớn trên thế giới đang bắt đầu, như hội nghị G20 sắp tới vào đầu tháng 10 tại New Deli, thủ đô của Ấn Độ.

Nhà phân tích chính trị, Giáo sư James Chin từ Đại học Tasmania nói rằng động thái này của Trung Quốc nhằm thúc đẩy chương trình nghị sự này trước các hội nghị thượng đỉnh là “điển hình của ngoại giao Trung Quốc”.

“Thời điểm rất quan trọng. Người Trung Quốc muốn đây trở thành điểm thảo luận tại các hội nghị thượng đỉnh và muốn

chúng tỏ rằng họ nhất quán trong việc tuyên bố những vùng lãnh thổ này là của mình” (2).

Trong số các phần lãnh thổ được đưa vào bản đồ mới có bang Arunachal Pradesh của Ấn Độ, khu vực Trung Quốc lâu nay vẫn tuyên bố chủ quyền là phần phía Nam của Tây Tạng và Aksai Chin, khu vực khô hạn ở phía Bắc Ladakh, vốn bị Trung Quốc chiếm đóng kể từ khi kết thúc Chiến tranh Trung-Ấn năm 1962. Một điểm khác biệt của bản đồ mới là “đường 10 đoạn”, bao quanh Biển Đông (“đường 9 đoạn”) và toàn bộ đảo Đài Loan (vạch thứ 10), cùng một số đảo nhỏ mà các nước Đông Nam Á tuyên bố chủ quyền như Việt Nam, Philippines, Brunei, Malaysia và Indonesia. “Đường 10 đoạn” này cũng bao trùm thêm nhiều khu vực thuộc EEZ của các quốc gia Biển Đông khác.

Ngoài ra, theo bản đồ này, một phần lãnh thổ của Nga là đảo Bolshoy Ussuri, cũng bị coi là lãnh thổ của Trung Quốc mặc dù đã có sự phân định giữa Nga và Trung Quốc. Theo hiệp ước năm 2008 giữa Nga và Trung Quốc, hòn đảo này được phân chia giữa hai nước. Tuy nhiên, bản đồ chính thức mới của Trung Quốc lại đánh dấu toàn bộ hòn đảo là điểm cực đông của lãnh thổ Trung Quốc.

Đảo Bolshoy Ussuriysky có diện tích từ 327 đến 350 km², tùy thuộc vào mực nước sông. Từ đầu thế kỷ 19 đã có một cuộc đấu tranh lâu dài giữa Nga và Trung Quốc để giành quyền kiểm soát hòn đảo này, nhưng trong những năm 1920 và 1930, hòn đảo này đã được quân đội Liên Xô “bảo vệ”.

Sau khi Liên Xô sụp đổ, hòn đảo này vẫn thuộc quyền quản lý của Nga. Trung Quốc có lợi ích đặc biệt đối với vùng lãnh thổ này, và đã tranh chấp quy chế của vùng này kể từ năm 1964. Năm 2008, Nga đã bàn giao phần phía tây của đảo Bolshoy Ussuriysky và các vùng lãnh thổ khác cho Trung Quốc. Các chuyên gia vào thời điểm đó chỉ ra lợi ích lâu dài của Moscow trong mối quan hệ ổn định giữa hai nước.

Disputed claims in the South China Sea

Claims

- China
- Philippines
- Malaysia
- Brunei
- Vietnam

Area:
South China Sea covers more than 3 million sq km

Trade:
Over \$5 trillion in ship-borne trade passes through the sea annually

Oil and gas:
Major unexploited oil and gas deposits are believed to lie under the seabed

Sources: CSIS/AMTI/D.Rosenberg/MiddleburyCollege/HarvardAsiaQuarterly/Phil govt/ChinaMaritimeSafetyAdministration

AFP

Đường lưỡi bò hay còn gọi là đường đứt khúc do Trung Quốc tự vẽ ra trên Biển Đông.
AFP

Phản ứng của các nước Đông Nam Á

Antonio Carpio, Cựu Phó Chánh án Tòa án Tối cao Philippines, hôm 30/8 đã phân tích: “Thật khó tin rằng các đường ở Biển Đông, dù là 9 hay 10 đoạn, đều cấu thành biên giới quốc gia của họ. Vì vậy, nếu đó là ranh giới quốc gia của bạn thì mọi thứ trong đó là lãnh thổ quốc gia của bạn. Bây giờ thì rõ ràng rồi, họ đã làm rõ điều đó theo cách đó. Tôi nghĩ ý đồ của họ muốn khẳng định rằng Đài Loan là một phần của Trung Quốc” (3). Theo ông, bản đồ mới của Trung Quốc sẽ không thay đổi phán quyết của Tòa trọng tài trong vụ Philippines kiện Trung Quốc.

Thượng nghị sĩ Philippines Francis Tolentino cũng đã chỉ trích tuyên bố của Bắc Kinh, đồng thời nói rằng “Bản đồ mới nhất của Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa không còn là ‘Đường 9 đoạn’ nữa, mà là ‘Đường 10 đoạn’. Giờ đây, chúng ta đang nói về ‘Đường 10 đoạn’, chứ không phải ‘Đường 9 đoạn nữa” (4).

Lực lượng vũ trang Philippines (AFP) khuyến cáo Bắc Kinh nên tôn trọng phán quyết của Tòa trọng tài năm 2016 dành cho Philippines và Trung Quốc. Tham mưu trưởng AFP Romeo Brawner nói: “Họ nên tôn trọng phán quyết năm 2016 của trọng tài, theo đó coi ‘Đường 9 đoạn’ là bất hợp pháp. Điều đó không

có cơ sở và trên thực tế, họ nên tuân theo trật tự quốc tế dựa trên luật lệ” (5).

Về phần mình, Hội đồng An ninh Quốc gia Philippines (NSC) và Lực lượng Đặc nhiệm Quốc gia phụ trách Biển Tây Philippines (Biển Đông) cho biết họ hiện đang yêu cầu chính phủ Trung Quốc làm rõ bản đồ mới này. Trợ lý Tổng Giám đốc NSC Jonathan Malaya cho biết: “Nếu bản đồ được chính thức xác nhận là do Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa ban hành, thì NSC sẽ đề nghị Bộ Ngoại giao Philippines (DFA) trao công hàm phản đối mạnh mẽ đối với việc ban hành bản đồ này vì điều đó xâm phạm chủ quyền, quyền chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của Philippines”. (6)

Ngoài ra, hôm 30/8, Malaysia cũng bác bỏ “bản đồ tiêu chuẩn” mới của Trung Quốc tuyên bố chủ quyền vùng biển ngoài khơi bờ biển Malaysia ở Biển Đông. Đây là cuộc “khẩu chiến” mới nhất về sự quyết đoán của Bắc Kinh trên tuyến đường biển này. Theo bản đồ mới, các yêu sách đơn phương của Trung Quốc trên vùng biển chồng lấn với vùng đặc quyền kinh tế của Malaysia ngoài khơi bờ biển các bang Sabah và Sarawak trên đảo Borneo (7).

Trong một thông cáo, Bộ Ngoại giao Malaysia nhấn mạnh: “Malaysia không công nhận các yêu sách của Trung Quốc ở Biển Đông, như được nêu trong ‘Bản đồ tiêu chuẩn Trung Quốc 2023’, theo đó bao phủ khu vực biển của Malaysia”. Tuyên bố của Bộ Ngoại giao nêu rõ, bản đồ này không có thẩm quyền ràng buộc đối với Malaysia, đồng thời khẳng định, bản đồ này, trong số những thứ khác, thể hiện các yêu sách hàng hải đơn phương của Trung Quốc xâm phạm các khu vực hàng hải của Malaysia ở Sabah và Sarawak, dựa trên Bản đồ mới của Malaysia năm 1979. Hơn nữa, như Chính phủ Malaysia đã nhấn mạnh trước đây về vấn đề Biển Đông, bao gồm các vấn đề biên giới trên biển, Malaysia luôn bác bỏ yêu sách của bất kỳ quốc gia nào về chủ quyền, quyền chủ quyền và quyền tài

phản đối với các vùng biển dựa trên Bản đồ mới của Malaysia năm 1979 (8).

Mô tả vấn đề Biển Đông là “phức tạp và nhạy cảm”, Kuala Lumpur khẳng định tranh chấp này phải được “xử lý một cách hòa bình và hợp lý thông qua đối thoại” dựa trên luật pháp quốc tế. Malaysia cũng cho biết họ ủng hộ việc xây dựng Bộ quy tắc ứng xử về các tranh chấp trên biển mà các quốc gia Đông Nam Á hiện đang đàm phán.

Trước đó, năm 2021, Kuala Lumpur đã triệu Đại sứ Trung Quốc sau khi các tàu Trung Quốc đi vào vùng đặc quyền kinh tế của nước này. Malaysia cho biết khu vực Biển Đông mà nước này tuyên bố chủ quyền ở phía Bắc đảo Borneo – bao gồm 5 thực thể biển trong quần đảo Trường Sa – nằm trong khu vực đó.

Ngày 31/8, trả lời câu hỏi của phóng viên về phản ứng của Việt Nam trước việc trên, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam khẳng định hành động của Trung Quốc là “xâm phạm chủ quyền của Việt Nam đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa, cũng như chủ quyền, quyền chủ quyền, quyền tài phán của Việt Nam đối với các vùng biển của mình được xác định theo Công ước của Liên Hiệp Quốc về Luật Biển năm 1982 (UNCLOS)” (9).

Đại diện Bộ Ngoại giao Việt Nam nhấn mạnh vì lẽ đó, “yêu sách chủ quyền và yêu sách biển dựa trên đường đứt đoạn như thể hiện trong bản đồ nói trên là vô giá trị, vi phạm luật pháp quốc tế, nhất là UNCLOS 1982”.

“Một lần nữa Việt Nam khẳng định mạnh mẽ lập trường nhất quán của mình về vấn đề chủ quyền đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa, cũng như kiên quyết phản đối mọi yêu sách của Trung Quốc ở Biển Đông dựa trên đường đứt đoạn.” (10)

Ấn Độ, Đài Loan cực lực phản đối

Ngoài ra, một số quốc gia khác cũng đã bác bỏ các yêu sách trên của Trung Quốc, trong đó Ấn Độ đã “phản đối mạnh mẽ” bản đồ này thể hiện bang Arunachal Pradesh của Ấn Độ và cao nguyên Aksai Chin là một phần lãnh thổ chính thức của Bắc Kinh.

Ngày 29/8, trả lời phỏng vấn độc quyền của kênh NDTV (Ấn Độ), Ngoại trưởng nước này S. Jaishankar đã bác bỏ các yêu sách của Trung Quốc về lãnh thổ tranh chấp, cho rằng đó là yêu sách là “vô lý”, khẳng định những khu vực này thuộc về Ấn Độ. Ông nêu rõ: “Việc (Bắc Kinh) đưa ra tuyên bố vô lý về lãnh thổ của Ấn Độ không khiến lãnh thổ đó trở thành của Trung Quốc”. Theo nhà ngoại giao này, Trung Quốc “có thói quen” công bố các bản đồ như vậy và khẳng định rằng việc chỉ đưa lãnh thổ của các quốc gia khác vào bản đồ của mình chẳng có ý nghĩa gì (11).

Trước đó, New Delhi đã nhiều lần tuyên bố với Bắc Kinh rằng “Arunachal Pradesh đã, đang và sẽ luôn là một phần không thể tách rời của Ấn Độ”.

Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Jeff Liu nói rằng "Đài Loan, Trung Hoa Dân Quốc, là một quốc gia có chủ quyền và độc lập, không phụ thuộc vào Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa. Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa chưa bao giờ cai trị Đài Loan. Đây là những điều phổ biến." sự thật được thừa nhận và hiện trạng trong cộng đồng quốc tế." (12)

Liu nói rằng Đài Loan "hoàn toàn không" là một phần của Trung Quốc. Ông kết thúc bằng cách nói thêm: “Bất kể chính phủ Trung Quốc bóp méo tuyên bố chủ quyền của Đài Loan như thế nào, điều đó không thể thay đổi thực tế khách quan về sự tồn tại của đất nước chúng ta” (13).

Tham khảo:

1. <https://twitter.com/globaltimesnews/status/1696104724691570945?s=20>

2.

<https://www.channelnewsasia.com/asia/china-new-map-territory-g20-asean-summit-india-malaysia-russia-indonesia-protest-3737366>

3.

<https://www.gmanetwork.com/news/topstories/nation/880601/china-s-new-10-dash-line-map-shows-extended-claims-in-scs-carpio/story/>

4.

<https://www.gmanetwork.com/news/topstories/nation/880601/china-s-new-10-dash-line-map-shows-extended-claims-in-scs-carpio/story/>

5.

<https://www.gmanetwork.com/news/topstories/nation/880601/china-s-new-10-dash-line-map-shows-extended-claims-in-scs-carpio/story/>

6.

<https://www.gmanetwork.com/news/topstories/nation/880601/china-s-new-10-dash-line-map-shows-extended-claims-in-scs-carpio/story/>

7.

<https://www.nst.com.my/news/nation/2023/08/949182/wisma-putra-malaysia-not-bound-chinas-map-updated>

8.

<https://www.nst.com.my/news/nation/2023/08/949182/wisma-putra-malaysia-not-bound-chinas-map-updated>

9.

<https://tuoitre.vn/bo-ngoai-giao-viet-nam-ban-do-tieu-chuan-cua-trung-quoc-vo-gia-tri-20230831184319323.htm>

10.

<https://tuoitre.vn/bo-ngoai-giao-viet-nam-ban-do-tieu-chuan-cua-trung-quoc-vo-gia-tri-20230831184319323.htm>

11.

<https://www.ndtv.com/india-news/making-absurd-claims-does-not-make-others-territory-yours-s-jaishankar-on-china-4339360>

12. <https://www.taiwannews.com.tw/en/news/4984988>

13. <https://www.taiwannews.com.tw/en/news/4984988>

Bản đồ mới của Trung Quốc gây ‘bão’, tại sao?

02/09/2023

AP

Capture à partir de :[VOA](https://www.voa.com)

Bản đồ được chính thức chức chấp thuận của Trung Quốc bao gồm các đảo và khu vực Bắc Kinh tuyên bố có chủ quyền tại Biển Đông được in tại Trường Sa, tỉnh Hồ Nam, ngày 27/2/2015.

Trung Quốc đã khiến nhiều nước trong khu vực châu Á-Thái Bình Dương khó chịu khi công bố một bản đồ chính thức tuyên bố chủ quyền đối với hầu hết Biển Đông, cũng như các khu vực có tranh chấp với Ấn Độ và Nga, và các phản đối chính thức vẫn tiếp tục tăng.

Trung Quốc nhận chủ quyền những gì?

Bộ Tài nguyên Thiên nhiên Trung Quốc đã công bố bản đồ quốc gia “tiêu chuẩn” mới vào ngày 28/8, một phần trong nỗ lực liên tục nhằm loại bỏ “các bản đồ có vấn đề”. Trong đó, Trung Quốc thể hiện rõ cái gọi là đường chín đoạn, phân định cái mà họ cho là biên giới trên biển, tuyên bố chủ quyền gần như toàn bộ Biển Đông. Bản đồ hiện tại và các phiên bản khác gần đây bao gồm thêm một đoạn thứ 10 ở phía đông Đài Loan.

Ở góc cực đông bắc của Trung Quốc, giáp biên giới với Nga, bản đồ cho thấy đảo Bolshoy Ussuriysky, một hòn đảo ở ngã ba sông Amur và Ussuri, là lãnh thổ của Trung Quốc, mặc dù hai nước Nga-Trung đã ký một thỏa thuận gần 20 năm trước để phân chia hòn đảo này.

Dọc biên giới phía nam với Ấn Độ, bản đồ cho thấy Arunachal Pradesh và cao nguyên Doklam, nơi Trung Quốc và Ấn Độ đã tranh chấp từ lâu, rõ ràng là nằm trong biên giới Trung Quốc, cùng với Aksai Chin ở khu vực phía tây mà Trung Quốc kiểm soát nhưng Ấn Độ vẫn tuyên bố chủ quyền.

Các nước đã phản ứng như thế nào?

Tuyên bố chủ quyền lâu đời của Trung Quốc ở Biển Đông đã khiến nước này rơi vào thế đối đầu căng thẳng với Indonesia, Việt Nam, Malaysia, Brunei và Philippines, tất cả các nước này đều có tuyên bố chủ quyền cạnh tranh nhau. Trung Quốc và Ấn Độ đã xảy ra chiến tranh ở biên giới vào năm 1962, và ranh giới tranh chấp đã dẫn đến tình trạng đối đầu kéo dài 3 năm giữa hàng chục nghìn binh sĩ Ấn Độ và Trung Quốc ở khu vực Ladakh. Một cuộc đụng độ ba năm trước trong khu vực đã giết chết 20 binh sĩ Ấn Độ và 4 binh sĩ Trung Quốc.

Sau khi bản đồ của Trung Quốc được công bố, Ấn Độ đã phản ứng trước, cho rằng tuyên bố của Trung Quốc là không có cơ sở. Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Ấn Độ Arindam Bagchi nói “những bước đi như vậy của phía Trung Quốc chỉ làm phức tạp thêm việc giải quyết vấn đề biên giới”. Ấn Độ đã khiếu nại chính thức vào ngày 29/8 thông qua các kênh ngoại giao.

Malaysia sau đó bác bỏ “tuyên bố đơn phương” của Trung Quốc và nói thêm rằng bản đồ này không mang tính ràng buộc pháp lý với Malaysia. Việt Nam, Đài Loan, Indonesia và Philippines là các nước tiếp theo lên tiếng phản đối.

Việt Nam nói các yêu sách này vi phạm chủ quyền của Việt Nam đối với các quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa cũng như quyền tài phán đối với các vùng biển của Việt Nam và cần được coi là vô hiệu vì chúng vi phạm Công ước Liên hiệp quốc về Luật Biển. Để minh họa cho việc Hà Nội coi đường chín đoạn là khiêu khích như thế nào, Việt Nam vào tháng 7 đã cấm bộ phim nổi tiếng “Barbie” vì nó bao gồm hình ảnh bản đồ thể hiện các yêu sách chủ quyền của Trung Quốc.

Hòn đảo tự trị Đài Loan mà Trung Quốc tuyên bố là của mình cũng bác bỏ đường chín đoạn và các yêu sách về Biển Đông của Bắc Kinh.

Các yêu sách lãnh thổ đôi khi dẫn tới sự đối đầu trực tiếp. Cách đây hơn một tuần, các tàu Philippines đã vượt qua vòng phong

tòa của tàu tuần duyên Trung Quốc tại khu vực tranh chấp trên Biển Đông để cung cấp hàng tiếp tế cho lực lượng Philippines bảo vệ bãi cạn tranh chấp.

Để phản hồi về bản đồ, Bộ Ngoại giao Philippines đã trích dẫn phán quyết năm 2016 của tòa án trọng tài ở The Hague theo Công ước Liên hiệp quốc về Luật Biển, trong đó phần lớn vô hiệu hóa yêu sách của Trung Quốc đối với hầu như toàn bộ Biển Đông và ủng hộ Philippines “kiểm soát tài nguyên trong vùng đặc quyền kinh tế 200 hải lý.”

Nga, nước mà sự hỗ trợ của Trung Quốc trong cuộc chiến chống Ukraine là rất quan trọng, vẫn chưa phản hồi.

Trung Quốc nói gì?

Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc Uông Văn Bân đã bỏ qua các câu hỏi hôm 31/8 về các chi tiết cụ thể của đường chín đoạn và lý do Trung Quốc sử dụng đường chín đoạn trong những năm gần đây. Ông Uông chỉ nói với các phóng viên rằng “lập trường của Trung Quốc về Biển Đông là nhất quán và rõ ràng”.

Ông cũng không trực tiếp đề cập tới các phản đối, chỉ nói rằng việc cập nhật bản đồ được “thực hiện thường xuyên hàng năm” với mục đích cung cấp bản đồ tiêu chuẩn và “giáo dục công chúng sử dụng bản đồ theo các quy tắc”.

Ông nói: “Chúng tôi hy vọng các bên liên quan có thể nhìn nhận sự việc một cách khách quan và hợp lý.”

Tại sao lại là lúc này?

Bản đồ quốc gia là sản phẩm được xuất bản hàng năm và có thể được phát hành bất cứ lúc nào, và Trung Quốc biết rõ rằng các tuyên bố của họ gây tranh cãi.

Cho nên quan trọng ở đây là việc Bắc Kinh chọn công bố bản đồ ngay sau cuộc họp cuối tháng 8 của các quốc gia BRICS - Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi - và ngay trước khi

Trung Quốc tham gia các cuộc họp cấp cao nhất của Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á và Khối 20 nước giàu và nước đang phát triển.

Tại các cuộc họp BRICS, mối quan hệ Trung-Nga được nhìn nhận rộng rãi là được củng cố khi nhóm này bỏ phiếu ủng hộ đề xuất do Bắc Kinh và Moscow thúc đẩy mời Iran và Ả Rập Xê-út, cùng với 4 nước khác, tham gia.

Bên lề thượng đỉnh, Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình thậm chí còn nói về vấn đề biên giới tranh chấp giữa hai nước, đồng ý tăng cường nỗ lực giảm căng thẳng.

Hầu hết các chính phủ mà Trung Quốc có tranh chấp ở Biển Đông đều là thành viên ASEAN và Ấn Độ sẽ chủ trì các cuộc đàm phán G20.

Khi công bố bản đồ vào thời điểm hiện tại, Bắc Kinh được nhiều người coi là đang phát đi tín hiệu rằng họ không có ý định rút lui bất kỳ tuyên bố chủ quyền nào của mình và đảm bảo rằng các quốc gia khác trong khu vực không lãng quên quan điểm của Bắc Kinh.

[Hải quân Mỹ: Phải thách thức hành vi của Trung Quốc ở Biển Đông](#)

29/08/2023

VOA News

Capture à partir de :[VOA](#)

资料照：美国海军少将卡尔·托马斯（Karl Thomas）

“Hành vi hung hăng” của Trung Quốc ở Biển Đông, bao gồm việc lực lượng tuần duyên của Bắc Kinh dùng vòi rồng nhắm

vào tàu Philippines, phải bị thách thức và kiểm soát, Tư lệnh Hạm đội 7 của Hải quân Mỹ tuyên bố ngày 27/8.

Phó Đô đốc Karl Thomas đảm bảo với Philippines về sự ủng hộ của Hoa Kỳ khi đối mặt với “những thách thức chung” trong khu vực, rằng: “Lực lượng của tôi có mặt ở đây là có lý do.”

Là hạm đội lớn nhất được triển khai ở tiền phương của Hải quân Hoa Kỳ, Hạm đội 7, có trụ sở chính tại Nhật Bản, vận hành tới 70 tàu, có khoảng 150 máy bay và hơn 27.000 thủy thủ.

Hạm đội hoạt động trên diện tích 124 triệu km² từ các căn cứ ở Nhật Bản, Hàn Quốc và Singapore.

“Phải thách thức những ai hoạt động trong vùng xám. Khi họ càng ngày càng tiến xa và đẩy mình, mình phải đẩy lại, mình phải ra khơi và hoạt động,” ông Thomas nói với Reuters.

Ông nói thêm: “Thực sự không có ví dụ nào sống động hơn về hành vi hung hăng hơn là hoạt động hôm 5/8 trên bãi cạn này”.

Vào ngày 5/8, một tàu tuần duyên Trung Quốc đã dùng vòi rồng chống lại một tàu Philippines chở hàng tiếp tế cho quân đội đóng trên một con tàu chiến Manila cố tình cho mắc cạn trên một bãi cạn ở Biển Đông.

Tòa đại sứ Trung Quốc tại Manila không trả lời yêu cầu bình luận.

Phó Đô đốc Thomas cho biết ông đã thảo luận với Phó Đô đốc Alberto Carlos, người đứng đầu Bộ Tư lệnh phía Tây Philippines giám sát Biển Đông, “để hiểu những khó khăn của ông ấy là gì để tìm cơ hội có thể giúp đỡ ông ấy”.

Ông Thomas, người đang ghé thăm cảng ở Manila, nói: “Chúng tôi chắc chắn chia sẻ những thách thức. Vì vậy, tôi muốn hiểu rõ hơn cách ông nhìn nhận các hoạt động mà ông chịu trách nhiệm. Và tôi muốn đảm bảo rằng ông hiểu những gì tôi có trong tay.”

Hôm 26/8, ông Thomas cho biết ông đã lên chuyến bay từ Manila “bay ra kiểm tra Biển Đông”.

Philippines đã thắng trong phán quyết của trọng tài quốc tế chống lại Trung Quốc vào năm 2016, sau khi tòa trọng tài cho rằng yêu sách sâu rộng của Bắc Kinh về chủ quyền đối với hầu hết Biển Đông là không có cơ sở pháp lý.

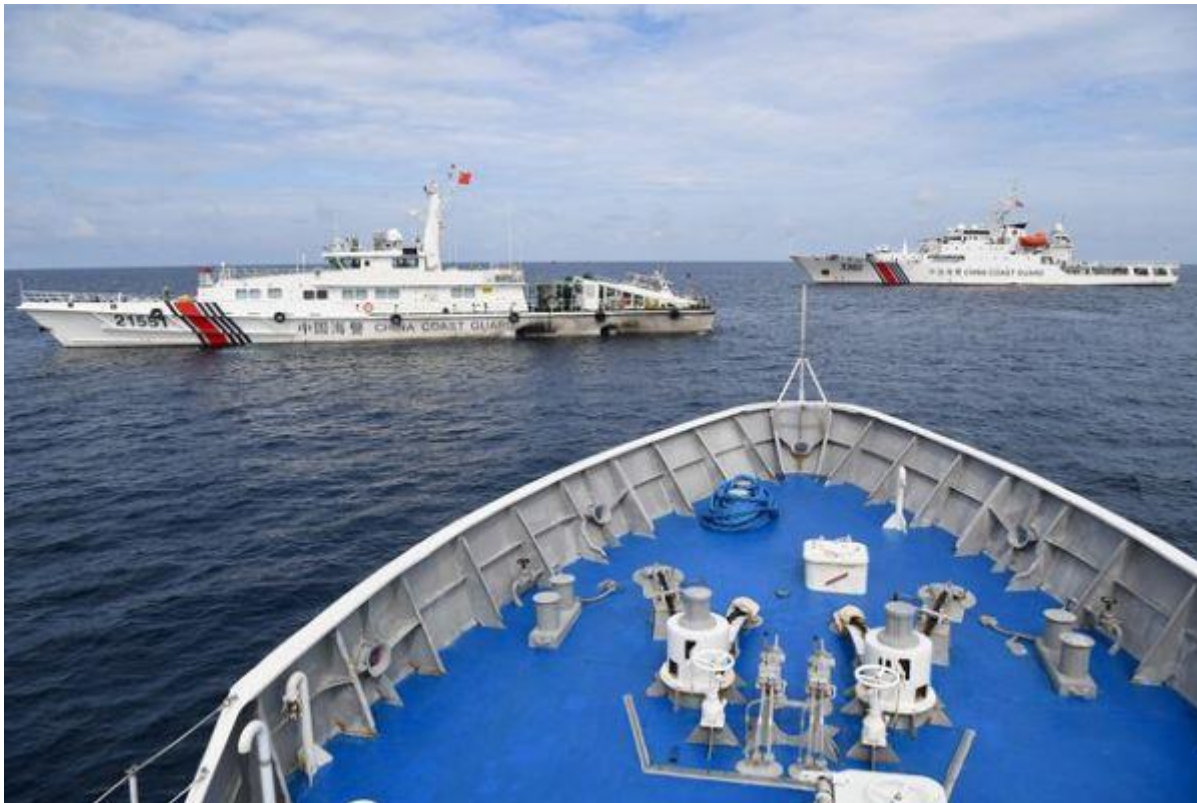
Trung Quốc đã xây dựng, quân sự hóa các đảo nhân tạo ở Biển Đông, và tuyên bố chủ quyền lịch sử của Bắc Kinh chồng chéo với các vùng đặc quyền kinh tế của Philippines, Việt Nam, Malaysia, Brunei và Indonesia.

[Chiến lược của Bắc Kinh đang thất thế tại Biển Đông](#)

Bình luận của Lê Đông Hải

2023.08.24

Capture à partir de :[RFA](#)

Tàu hải cảnh của Trung Quốc chặn đường tàu tuần duyên của Philippines hôm 22/8/2023 khi các tàu này đang hộ tống một tàu dân sự đưa đồ tiếp tế do căn cứ của Philippines ở Biển Đông

Sự hiếu chiến của Bắc Kinh giúp hồi sinh các liên minh của Mỹ

Tháng 12/2022, Nhật Bản công bố Chiến lược an ninh quốc gia đầu tiên trong gần 10 năm qua ([1](#)). Thông qua chiến lược này,

Tokyo cam kết củng cố liên minh Mỹ-Nhật ở tất cả các lĩnh vực. Và không chỉ có mình Nhật Bản. Trong nửa thập kỷ qua, gần như tất cả các đồng minh của Mỹ ở Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương đều tăng cường quan hệ đối tác với Washington và hình thành các mạng lưới mới.

Thoạt nghe, điều này có lẽ khó hiểu. Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã thể hiện mong muốn Mỹ rút khỏi Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương, và Chính phủ Trung Quốc tiếp tục duy trì truyền thống lâu đời là thể hiện thái độ thù địch đối với các liên minh của Washington, vốn là nền tảng cho sự hiện diện của Mỹ trong khu vực. Nhiều nhà phân tích lập luận rằng Bắc Kinh có một chiến lược chặt chẽ, có tính nguyên tắc để gây chia rẽ giữa Mỹ với các đồng minh ở Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương. Nhưng khác xa với một chiến dịch được thực hiện tốt, nỗ lực của Bắc Kinh nhằm làm xói mòn các liên minh của Mỹ không chặt chẽ và không có tính nguyên tắc – giúp củng cố thay vì làm suy yếu các liên minh của Mỹ trong khu vực và tạo ra một liên minh mạnh mẽ do Mỹ dẫn dắt để kiềm chế Bắc Kinh trong những năm tới.

Tham vọng của Bắc Kinh – nhằm cô lập Washington với các đồng minh châu Á – đã bị chệch hướng phần lớn bởi mong muốn giải quyết những vấn đề gây bất mãn trước mắt. Thay vì tập trung vào các mục tiêu chiến lược dài hạn, Trung Quốc lại bận tâm về việc làm thế nào để giành được lợi ích chiến thuật ngắn hạn trong tranh chấp lãnh thổ với các nước láng giềng và có được sự sợ hãi từ các nước khác. Điều này dẫn đến những sai lầm lớn về chiến lược và cho thấy Bắc Kinh gần như không giỏi trong việc lập kế hoạch và thực hiện chiến lược dài hạn như nhiều người nghĩ.

Trường hợp Philippines

Việc Trung Quốc theo đuổi các tham vọng lãnh thổ làm xói mòn nỗ lực của họ trong việc phá hoại các liên minh của Mỹ được thể hiện rõ nhất ở Biển Đông. Năm 2016, việc Rodrigo Duterte

được bầu làm Tổng thống Philippines mang lại cho Bắc Kinh cơ hội lôi kéo một đồng minh lâu đời của Mỹ. Sau nhiều tháng thể hiện thái độ thù địch đối với Mỹ và bày tỏ sự ngưỡng mộ đối với Trung Quốc, Duterte tuyên bố tách khỏi Washington và tiết lộ ý định thay đổi lập trường của Philippines. Trung Quốc chuyển sang tận dụng cơ hội trên – giảm các rào cản thương mại đối với Philippines và cam kết đầu tư đáng kể vào nước này. Ban đầu, Bắc Kinh cũng tìm cách giảm bớt xung đột xoay quanh các vùng lãnh thổ tranh chấp ở biển Đông – vấn đề dễ gây căng thẳng nhất trong quan hệ với Philippines. Đầu năm 2020, Trung Quốc suýt giành thắng lợi lớn trên mặt trận ngoại giao khi Duterte tuyên bố ý định chấm dứt Thỏa thuận các lực lượng thăm viếng (VFA), vốn tạo điều kiện cho quân đội Mỹ hiện diện ở Philippines.

Tuy nhiên, trước khi thỏa thuận chính thức chấm dứt, Trung Quốc lại không muốn kiềm chế hành vi của mình ở biển Đông. Một trong những hành động khiêu khích khác của Bắc Kinh là công khai tái khẳng định quyền kiểm soát đối với các khu vực tranh chấp. Bên cạnh đó, tàu hải quân của họ đã liên tục đe dọa tàu Philippines. Hành vi này khiến Duterte khó chịu và gây bất hòa vào đúng thời điểm Trung Quốc lẽ ra nên tìm cách xoa dịu những tranh chấp như vậy. Bắc Kinh đã phải trả giá cho hành động của mình. Tháng 6/2020, Manila lần đầu tiên đình chỉ quá trình chấm dứt thỏa thuận của Mỹ. Chỉ một năm sau, Duterte lại khôi phục hoàn toàn thỏa thuận này. Bắc Kinh không những không đạt được gì đáng kể ở biển Đông thông qua các hành động khiêu khích, mà còn lãng phí cơ hội vàng để loại bỏ một yếu tố quan trọng của liên minh Mỹ-Philippines.

Marcos xoay trục

Trong số các quốc gia Đông Nam Á, nếu xét về mức độ thay đổi chính sách ngoại giao sau khi thay đổi chính quyền, thì Philippines có thể đứng hàng đầu. Trong sáu năm cầm quyền, cựu Tổng thống Philippines Duterte chưa bao giờ đến thăm Mỹ và cũng không che giấu sự bất mãn với Mỹ, nhưng đối với tổng

thống hiện nay thì lại khác. Mặc dù mới chỉ nắm quyền được hơn một năm, nhưng Tổng thống đương nhiệm Marcos Jr. đã thực hiện sự nâng cấp quan hệ đồng minh Philippines-Mỹ. Sự thay đổi nhanh chóng này không chỉ tác động đến quan hệ song phương Mỹ-Philippines, mà còn tác động đến các nước khác.

Cả Mỹ và Philippines đều có nhu cầu cấp thiết đối với việc nâng cấp quan hệ đồng minh. Vị trí địa lý của Philippines có ý nghĩa vô cùng quan trọng. Quần đảo Philippines dài 1.850 km từ Bắc xuống Nam và rộng 1.100 km từ Đông sang Tây, là một phần của chuỗi đảo ở phía Đông châu Á. Quần đảo Philippines không chỉ phân bố rộng mà còn có nhiều eo biển bao quanh, chẳng hạn như eo biển Ba Sĩ giữa cực Bắc Philippines và đảo Đài Loan, eo biển Mindoro và eo biển Balabac giữa cực Nam và đảo Kalimantan.

Khi thúc đẩy Chiến lược Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương, Chính quyền Biden mong muốn rằng Philippines đóng vai trò là tiền đồn quân sự quan trọng, đồng thời bảo đảm sự hiện diện quân sự linh hoạt ở Philippines. Philippines là nước có lịch sử lâu đời nhất trong năm nước đồng minh của Mỹ ở châu Á. Mỹ và Philippines đã lần lượt ký kết Hiệp ước phòng thủ chung (MDT) năm 1951 [\(2\)](#), Hiệp định các lực lượng viếng thăm (VFA) năm 1998 [\(3\)](#) và Thỏa thuận hợp tác quốc phòng tăng cường (EDCA) năm 2014 [\(4\)](#).

Có ba lý do khiến Philippines hoan nghênh việc nâng cấp quan hệ đồng minh với Mỹ: Thứ nhất, do có tranh chấp với Trung Quốc ở Biển Đông, nên Philippines muốn sử dụng sức mạnh của Mỹ (đồng minh duy nhất) để cân bằng Trung Quốc. Philippines nghi ngờ về hiệu lực của Hiệp ước phòng thủ chung Mỹ-Philippines được hai nước ký kết cách đây 72 năm, nên muốn Mỹ đưa ra cam kết mới và rõ ràng về việc đảm bảo an ninh cho Philippines. Thứ hai, tiến trình hiện đại hóa quân sự của Philippines diễn ra chậm chạp và Philippines hy vọng có

được sự giúp đỡ của Mỹ. Là nước có tốc độ tăng trưởng không quá cao trong số các nước Đông Nam Á, nên việc Philippines muốn “mượn sức mạnh từ bên ngoài” là điều không có gì khó hiểu. Thứ ba, không thể bỏ qua các yếu tố chính trị nội bộ của Philippines. Trong hệ thống quân sự và ngoại giao của Philippines, có rất nhiều nhóm chủ trương cứng rắn với Trung Quốc về vấn đề Biển Đông. Đảng cầm quyền, đảng đối lập và các lực lượng chính trị ở Philippines thường công kích lẫn nhau, tranh nhau sử dụng “quân bài” chủ nghĩa dân tộc, kích động tinh thần dân tộc và chuyển hướng sự chú ý trong nước. Chính quyền Marcos Jr. chủ trương củng cố và nâng cấp quan hệ đồng minh Mỹ-Philippines và dựa vào Mỹ để kiềm chế Trung Quốc trong vấn đề Biển Đông, nhưng ở mức độ nhất định cũng xuất phát từ nhu cầu đấu tranh chính trị trong nước của Philippines.

Tổng thống Philippines Ferdinand Marcos duyệt đội danh dự ở Washington DC hôm 3/5/2023. AFP

Không có gì lạ khi Philippines và Mỹ tuyên bố muốn củng cố quan hệ đồng minh, nhưng kể từ khi Marcos Jr. lên cầm quyền, liên minh Mỹ-Philippines đã có nhiều sự nâng cấp mang tính thực chất, chủ yếu được thể hiện ở ba khía cạnh sau: Thứ

nhất, Philippines cho phép Mỹ mở thêm căn cứ quân sự. Văn phòng Tổng thống Philippines ngày 3/4/2023 đã công bố vị trí của các căn cứ bổ sung cho quân đội Mỹ, lần lượt là căn cứ hải quân Camilo Osias ở Santa Ana và sân bay Lal đều thuộc tỉnh Cagayan, phía Bắc đảo Luzon, căn cứ Melchor Dela Cruz ở Gamu, tỉnh Isabela và căn cứ Balabac, thuộc đảo Palawan (5).

Điều đặc biệt đáng chú ý là ba căn cứ này nằm ở tỉnh Cagayan và Isabela phía Bắc đảo Luzon chỉ cách Đài Loan 400 km. Từ góc độ của Mỹ, 3 căn cứ này có thể đóng vai trò "giúp bảo vệ Đài Loan" khi cần thiết. Căn cứ gần đảo Palawan được coi là nhằm vào Trung Quốc, có ý định tăng cường khả năng can thiệp quân sự của Mỹ Nam Hải.

Hiện trên lãnh thổ Philippines có tổng cộng chín căn cứ quân sự của Mỹ đang hoạt động. Có thông tin cho rằng Philippines có thể sẽ cho phép Mỹ mở thêm 8 căn cứ. Bằng cách này, Mỹ hy vọng đạt được ý đồ chiến lược là ngăn chặn Trung Quốc ngay ở chuỗi đảo thứ nhất.

Dấu hiệu thứ hai của việc Mỹ và Philippines nâng cấp quan hệ đồng minh là có cuộc tập trận chung quy mô lớn nhất từ trước đến nay. Cuối tháng 4/2023, Philippines và Mỹ đã tổ chức một cuộc tập trận quân sự chung quy mô lớn chưa từng có ở vùng biển xung quanh Biển Đông. Cuộc tập trận chung Balikatan (Vai kẻ vai) Mỹ-Philippines kéo dài 2 tuần và có sự tham gia của 17.000 binh sĩ. Số lượng binh sĩ tham gia cuộc tập trận chung năm nay nhiều gần gấp đôi so với năm 2022 (6).

Cuộc tập trận chung Mỹ-Philippines lần này nhằm củng cố liên minh và nâng cao khả năng ứng phó với các tình huống khẩn cấp ở khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương của quân đội hai nước. Điều đáng chú ý là quy mô của cuộc tập trận không chỉ lớn chưa từng có, mà điều quan trọng hơn là nội dung cuộc tập trận đã vượt ra khỏi phạm vi bảo vệ an ninh của Philippines, hướng tới việc chuẩn bị đối phó với cuộc xung đột quy mô lớn, cường độ cao có thể xảy ra ở nước thứ ba.

Trong nhiệm kỳ của cựu Tổng thống Philippines Duterte, cuộc tập trận "Vai kề vai" Mỹ-Philippines chủ yếu mang tính chất chống khủng bố và đối phó với khủng hoảng nhân đạo. Cuộc tập trận "Vai kề vai" năm nay nhằm giới thiệu và thể hiện năng lực quân sự truyền thống cũng như chuẩn bị đối phó với cuộc xung đột quy mô lớn trong khu vực. Chuyên gia an ninh Aaron-Matthew Lariosa của trang mạng USNI News (Mỹ) cho rằng cuộc tập trận này mang tính rắn đẽ, cho thấy Mỹ có thể hòa nhập và hợp tác hiệu quả với quân đội Philippines khi cần thiết. Quân đội Mỹ đang kề vai sát cánh chiến đấu với quân đội Philippines là tín hiệu mạnh mẽ mà Mỹ muốn gửi tới đối thủ tiềm năng Trung Quốc [\(7\)](#).

Lấy sự hiện đại hóa của liên minh Mỹ-Philippines để thúc đẩy sự hiện đại hóa quốc phòng của Philippines là bằng chứng thứ ba về việc Mỹ và Philippines nâng cấp quan hệ đồng minh. Sau Đối thoại an ninh quốc phòng 2+2, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Lloyd Austin cho biết hai bên đã nhất trí hoàn tất lộ trình viện trợ quân sự của quân đội Mỹ cho Philippines trong 5-10 năm tới [\(8\)](#). Ngoại trưởng Philippines Enrique Manalo cho biết hai bên đã tăng cường cam kết hiện đại hóa liên minh Philippines-Mỹ: "Quan hệ đối tác của chúng tôi cần đóng vai trò mạnh mẽ hơn trong việc duy trì trật tự quốc tế dựa trên luật pháp quốc tế" [\(9\)](#). Từ đó có thể thấy Philippines có ý định gắn bó chặt chẽ với Mỹ về xây dựng lực lượng quân sự.

Hiệu ứng domino sẽ xảy ra?

Động thái mới về quân sự của Mỹ và Philippines có thể tạo thành hiệu ứng hình mẫu ở Đông Nam Á.

Thời gian vừa qua, Philippines đã thay đổi thái độ một cách mạnh mẽ, đã công khai đối đầu và đưa ra công luận những hành vi đe dọa và hình ảnh xấu xí từ Bắc Kinh trong sự kiện Bãi Cỏ Mây ngày 5/8. Cho đến nay, căng thẳng giữa Trung Quốc và Philippines về Bãi Cỏ Mây dù đã tạm lắng, nhưng những tranh cãi trên truyền thông của cả hai bên vẫn chưa dừng lại.

Rõ ràng, do quan hệ đồng minh Mỹ-Philippines được củng cố, nên lập trường của Philippines trong vấn đề Biển Đông đã trở nên cứng rắn hơn. Điều này sẽ gợi nhiều suy nghĩ cho các quốc gia Đông Nam Á khác cũng có liên quan đến tranh chấp với Trung Quốc trên Biển Đông, bao gồm Indonesia, Malaysia và Việt Nam.

Biện pháp “an ninh hóa” quan hệ song phương Mỹ-Philippines có thể khiến các bên liên quan mở rộng và tăng cường quan hệ an ninh với các cường quốc tầm trung và lớn ở Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương nhằm đối phó với thách thức an ninh khu vực nghiêm trọng, trong đó có Biển Đông. Đặc biệt là dựa vào các cường quốc như Mỹ, Nhật Bản, Ấn Độ và các cường quốc tầm trung như Australia, Hàn Quốc để “cân bằng” với Trung Quốc. Về hình thức hợp tác, có thể bao gồm việc tổ chức định kỳ đối thoại an ninh, quốc phòng, đào tạo nhân viên quân sự, tiến hành các cuộc tập trận chung song phương, đa phương hẹp và đa phương.

Đang có tin Việt Nam sẽ cùng với Mỹ nâng cấp quan hệ ngoại giao lên mức Đối tác Chiến lược [\(10\)](#). Việt Nam mới đây cũng tỏ ý sẽ cùng Australia nâng quan hệ lên mức cao nhất là Đối tác Chiến lược Toàn diện [\(11\)](#). Năm ngoái, Việt Nam và Hàn Quốc cũng đã đạt đến tầm Đối tác Chiến lược Toàn diện. Cả Australia và Hàn Quốc đều là đồng minh của Mỹ.

Ngoài ra, các nước Đông Nam Á có tranh chấp trực tiếp với Trung Quốc trên Biển Đông sẽ tăng cường hợp tác với Philippines. Mặc dù một số nước Đông Nam Á có xung đột lợi ích trong vấn đề Biển Đông, nhưng lại có lợi ích chung trong việc cùng đối phó với mối đe dọa Trung Quốc. Cụ thể là Việt Nam và Philippines đang có xu hướng hợp tác trong vấn đề Biển Đông.

Trong tương lai, Việt Nam, Philippines, Malaysia, Indonesia và Brunei có thể tăng cường hợp tác đa phương hẹp về vấn đề Biển Đông. Bao gồm cả việc tổ chức đối thoại năm bên, thậm

chỉ tổ chức các cuộc tập trận chung trên biển, tuần tra chung và các hoạt động giao lưu hữu nghị trên các đảo/đá trong khuôn khổ đa phương hợp.

Tham khảo:

1. <https://www.cas.go.jp/jp/siryoku/221216anzenhoshou/nss-e.pdf>
2. <https://www.officialgazette.gov.ph/1951/08/30/mutual-defense-treaty-between-the-republic-of-the-philippines-and-the-united-states-of-america-august-30-1951/>
3. <https://chanrobles.com/visitingforcesagreement1.htm>
4. <https://www.officialgazette.gov.ph/2014/04/29/document-enhanced-defense-cooperation-agreement/>
5. <https://time.com/6252750/philippines-us-military-agreement-china/>
6. <https://www.pna.gov.ph/articles/1200375>
7. <https://news.usni.org/2023/07/18/u-s-philippines-forces-training-in-tandem-as-countries-alliance-expands>
8. <https://apnews.com/article/taiwan-politics-united-states-government-ferdinand-marcos-jr-lloyd-austin-149f981290f849c62a684bea5d0d276b>
9. <https://www.csis.org/analysis/new-era-us-philippines-alliance-discussion-foreign-secretary-enrique-manalo>
10. <https://www.politico.com/news/2023/08/18/biden-vietnam-partnership-00111939>
11. <https://e.vnexpress.net/news/news/vietnam-australia-agree-to-comprehensive-strategic-partnership-4644824.html?>

Biển Đông và ‘giai đoạn nguy hiểm đáng ngạc nhiên’

27/08/2023

Trần Văn

Capture à partir de :[VOA](#)

Tổng Thống Joe Biden (giữa), thủ tướng Nhật, Fumio Kishida (phải), và Tổng thống Nam Hàn, Yoon Suk Yeol, tại Camp David, 18 tháng Tám.

Cuộc tập trận có tên “Ulchi Freedom Shield” đang diễn ra ở Nam Hàn không chỉ có sự tham gia của quân đội Nam Hàn và Mỹ mà còn có quân nhân của bảy quốc gia trong Bộ Tư lệnh quân đội Liên Hiệp Quốc ở bán đảo Triều Tiên.

Tuần này có rất nhiều sự kiện liên quan đến khu vực Tây Thái Bình Dương, nơi bao gồm: Brunei, Campuchia, quần đảo Cook, Đài Loan, Fiji, Kiribati, Lào, Malaysia, quần đảo Marshall, Micronesia, Mông Cổ, Nam Hàn, Nhật, Nauru, New Zealand, Niue, Palau, Papua New Guinea, Philippines, Samoa, Singapore, quần đảo Solomon, Trung Quốc, Tonga, Tuvalu, Úc, Vanuatu, Việt Nam...

Sau khi các ông Joe Biden (Tổng thống Mỹ), Yoon Suk Yeol (Tổng thống Nam Hàn), Fumio Kishida (Thủ tướng Nhật) gặp nhau tại Mỹ và tuyên bố sẽ gia tăng hợp tác cả về an ninh lẫn kinh tế để các quốc gia này vừa mạnh hơn, vừa giúp thế giới an toàn hơn trước sự hung hăng càng ngày càng nguy hiểm của Bắc Hàn, Trung Quốc (1), Philippines loan báo các chiến hạm của Mỹ, Nhật và Úc đã triển khai một cuộc tập trận chung cùng với sự tham dự của các chiến đấu cơ loại F-35 ở phía Tây Philippines nhằm chứng tỏ nỗ lực thực hiện cam kết của cả ba quốc gia trong việc bảo vệ luật pháp quốc tế tại biển Đông. Tuy Philippines không tham dự cuộc tập trận này vì chưa đủ thực lực nhưng chỉ huy các lực lượng tham gia tập trận sẽ hội ý với

các viên chức hữu trách về quốc phòng của Philippines về việc hợp tác sau khi cuộc tập trận kết thúc **(2)**.

Cuộc tập trận vừa kể được xem như sự đáp trả chuyện các tàu thuộc lực lượng hải cảnh và dân quân biển của Trung Quốc dùng súng phun nước tấn công một tàu chở hàng của Philippines, ngăn cản tàu này tiếp tế cho những quân nhân Philippines đang đóng ở BRP Sierra Madre - chiến hạm có vai trò như tiền đồn của Philippines tại Cỏ Mây, bãi đá còn có tên tiếng Anh là Second Thomas ở quần đảo Trường Sa – hồi đầu tháng này. Mới đây, Philippines loan báo, các tàu của Philippines đã tiếp cận và hoàn tất việc tiếp tế cho BRP Sierra Madre. Tuy các tàu thuộc lực lượng hải cảnh và dân quân biển của Trung Quốc cố tình cản ngang hải trình của đội tàu tiếp tế và làm ra vẻ muốn bao vây đội tàu này nhưng cuối cùng không làm gì cả. Philippines cho biết thêm, hải quân Mỹ đã điều động một phi cơ giám sát toàn bộ hoạt động của các tàu thuộc hai bên suốt ba giờ **(3)**.

Cho dù Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc lớn tiếng cảnh cáo Đài Loan về “nguy cơ xung đột quân sự” và “thảm họa khó tránh” nếu ông William Lai (Phó Tổng thống Đài Loan) dừng chân ở New York trên đường đến Paraguay – quốc gia duy nhất ở Nam Mỹ có quan hệ ngoại giao với Đài Loan – song Đài Loan vừa cho biết, Trung Quốc đã giảm quy mô các cuộc tập trận mang tính răn đe Đài Loan (kiểm soát cả vùng trời lẫn vùng biển quanh Đài Loan). So với tuần trước, số lượng chiến đấu cơ và chiến hạm Trung Quốc tập trận quanh Đài Loan đã giảm hơn một nửa (từ 87 và 17 vào chủ nhật tuần trước, đến thứ ba tuần này giảm xuống còn 15 và 10). Theo Bộ Quốc phòng Đài Loan thì hòn đảo này “sẽ kiên quyết giữ vững chủ quyền của mình trước các cuộc xâm lược của cộng sản” và sẽ “theo đuổi hòa bình dù Trung Quốc chống lại giá trị phổ quát đó” **(4)**.

Trong khi có những dấu hiệu cho thấy Trung Quốc đang chững lại để quan sát và ngẫm nghĩ về giải pháp đối với phản ứng của cộng đồng quốc tế thì Bắc Hàn - một đồng minh của Trung Quốc tỏ ra hung hăng hơn trước. Ngoài việc liên tục thử vũ khí suốt từ năm ngoái đến giờ để “răn đe” các đối thủ, tuần này, Bắc Hàn cảnh báo việc Mỹ và Nam Hàn mở rộng quy mô các cuộc tập trận có thể thúc đẩy “chiến tranh nguyên tử” trên bán đảo Triều Tiên. Cuộc tập trận có tên “Ulchi Freedom Shield” đang diễn ra ở Nam Hàn không chỉ có sự tham gia của quân đội Nam Hàn và Mỹ mà còn có quân nhân của bảy quốc gia trong Bộ Tư lệnh quân đội Liên Hiệp Quốc ở bán đảo Triều Tiên: Úc, Canada, Hy Lạp, Ý, New Zealand, Philippines và Thái Lan. Bắc Hàn không xem cuộc tập trận này nhằm gia tăng khả năng phòng vệ mà coi đó là “tập dượt để xâm lăng Bắc Hàn” (5)...

Đại tá Manning Montagnet – cựu Chỉ huy trưởng Căn cứ không lực Atsugi của Hải quân Mỹ tại Nhật – vừa cảnh báo: Nỗ lực răn đe quân sự để bảo vệ trật tự quốc tế ở khu vực Tây Thái Bình Dương có thể sẽ không như mong đợi vì khu vực này đang ở trong giai đoạn nguy hiểm đáng ngạc nhiên do các chế độ độc tài trong khu vực này tạo ra. Trật tự quốc tế vốn dựa vào luật lệ đang bị tấn công (6).

Chú thích

(1)

<https://www.reuters.com/world/us-south-korea-japan-agree-crisis-consultations-camp-david-summit-2023-08-18/>

(2)

https://www.stripes.com/theaters/asia_pacific/2023-08-21/south-china-sea-carrier-training-11112626.html

(3)

<https://apnews.com/article/south-china-sea-disputes-philippines-b7a110ca593f502759b690a3cf071912>

(4)

https://www.stripes.com/theaters/asia_pacific/2023-08-22/taiwan-china-military-drills-lai-11123105.html

(5)

<https://www.reuters.com/world/asia-pacific/north-korea-says-camp-david-agreements-raise-possibility-thermonuclear-war-2023-08-21/>

(6)

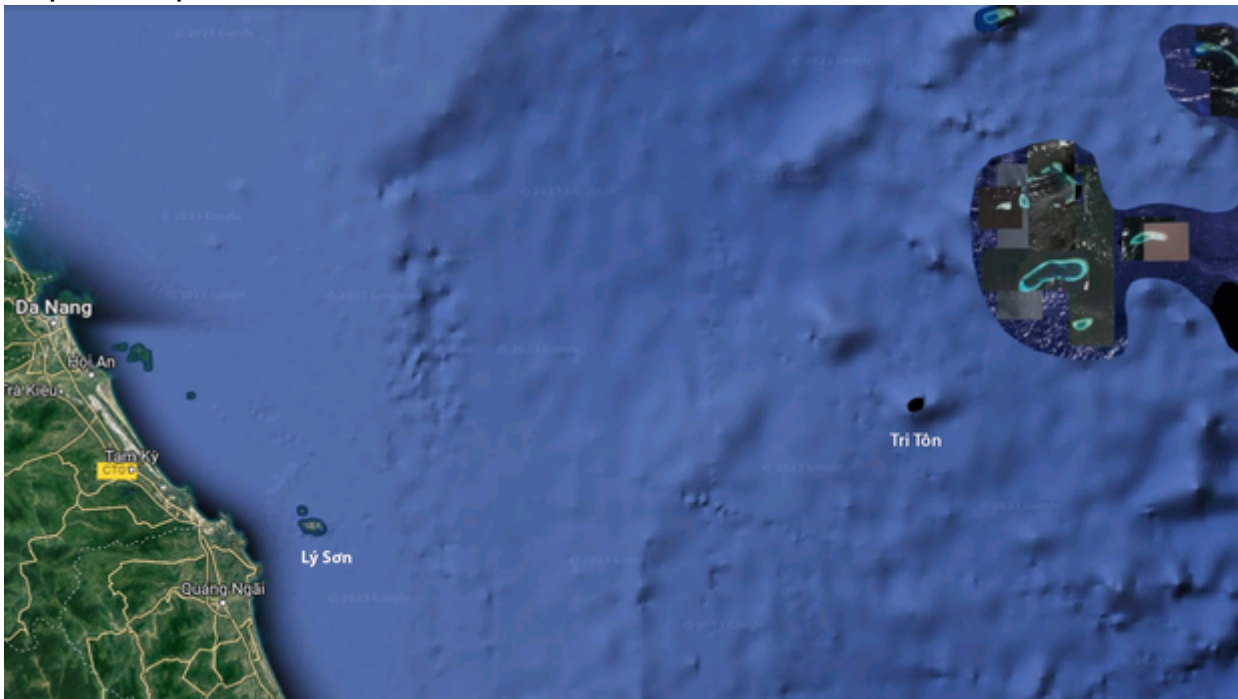
https://www.stripes.com/theaters/asia_pacific/2023-08-24/navy-atsugi-japan-new-commander-11144236.html

Việt Nam có thể sẽ đối mặt với những căng thẳng lớn hơn nếu Trung Quốc xây Sân bay Tri Tôn

RFA

2023.08.22

Capture à partir de : [RFA](#)

Vị trí đảo Tri Tôn ở cực tây quần đảo Hoàng Sa và đảo Lý Sơn ngoài khơi Quảng Ngãi (Ảnh minh họa, chụp từ Google Map, RFA chú thích.). Google map/ RFA

Tin tức Trung Quốc có thể đang xây dựng một đường băng mới trên đảo Tri Tôn, nằm ở cực tây của quần đảo Hoàng Sa và cách đảo Lý Sơn ở Quảng Ngãi khoảng 100 hải lý, chính quyền các bên liên quan chưa đưa ra nhận xét cụ thể.

Phản hồi

Tuy nhiên, hôm 17/8, truyền thông Việt Nam đưa tin rằng bà Phạm Thu Hằng, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam, đã

lưu ý rằng các cơ quan chức năng của Việt Nam đang xác minh các báo cáo về nỗ lực bồi đắp công sự của Trung Quốc trên đảo Tri Tôn.

Về phía Mỹ, hôm 17 tháng 8 ông Vedant Patel, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ, khi một nhà báo hỏi “Ông có ý kiến gì về báo cáo của Associated Press rằng Trung Quốc dường như đang xây dựng một đường băng trên một hòn đảo tranh chấp ở Biển Đông mà Việt Nam và Đài Loan cũng tuyên bố chủ quyền, đảo Tri Tôn, theo ảnh vệ tinh? Điều đó có mâu thuẫn với việc theo đuổi một Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương tự do và cởi mở không?” Ông Patel không trả lời trực tiếp câu hỏi hay đề cập cụ thể đến đảo Tri Tôn mà trả lời như sau:

“Tự do hàng hải và tuân thủ luật pháp quốc tế ở Biển Đông là những lợi ích sống còn đối với thế giới – toàn bộ cộng đồng quốc tế. Quan điểm của chúng tôi là việc Trung Quốc cải tạo và quân sự hóa các tiền đồn đang tranh chấp ở Biển Đông, việc nước này sẵn sàng sử dụng vũ lực và đe dọa, cùng với các hành động khiêu khích khác được thực hiện để thực thi sự bành trướng của nước này một cách bất hợp pháp – ở Biển Đông, là những loại hoạt động làm suy yếu hòa bình và an ninh của khu vực. Và Bắc Kinh đã không đưa ra cơ sở pháp lý chặt chẽ nào cho các yêu sách hàng hải mở rộng của mình ở Biển Đông. Và nhân danh thực thi các yêu sách hàng hải mở rộng và phi pháp của mình ở Biển Đông, CHND Trung Hoa đang can thiệp vào các quyền và tự do hàng hải vốn có của tất cả các quốc gia.”

Về đường băng sân bay mới mà Trung Quốc dường như đang xây dựng trên đảo Tri Tôn, GS Carl Thayer lưu ý rằng vị trí địa lý của nó dường như ngụ ý rằng Trung Quốc có thể đang tăng cường năng lực hoạt động trong khu vực, ví dụ như khả năng giám sát hàng hải và tìm kiếm cứu nạn. Nhà nghiên cứu Hoàng Việt cũng có cùng quan điểm với ông Carl Thayer. Ông cho rằng căn cứ Tri Tôn sẽ tăng sức ép lớn hơn lên Việt Nam trong tương lai gần.

Nhà nghiên cứu Hoàng Việt còn cho rằng một đường băng khoảng 600 m thì có lẽ thích hợp với trực thăng và các máy bay không người lái, máy bay cỡ nhỏ, máy bay vận tải. Còn các máy bay chiến đấu cỡ lớn thì cần đường băng dài khoảng 3000 mét. Đây có lẽ chỉ là bước đầu. Hiện nay đang ở giai đoạn thăm dò nên họ (TQ-PV) làm một đường băng vừa phải, khoảng 600 m. Mặt khác, đường băng này cũng phù hợp để phục vụ cho giai đoạn đầu là giai đoạn xây dựng cơ sở hậu cần để có thể mở rộng hơn nữa đường băng này trong tương lai. Do đó, ông Hoàng Việt cho rằng trong tương lai gần, Trung Quốc chắc chắn sẽ phát triển nó thành một sân bay kiên cố hơn.

Vẫn theo nhà nghiên cứu Hoàng Việt, sân bay Tri Tôn ở quy mô hiện nay tuy nhỏ nhưng vẫn có thể sử dụng cho máy bay không người lái. Máy bay không người lái dùng cho chiến đấu, tuần tra và do thám đã chứng minh tính quan trọng của nó trong chiến tranh như được thể hiện trong cuộc chiến Ukraine hơn một năm qua. Trung Quốc đã cung cấp cho Nga các linh kiện để Nga lắp ráp các máy bay không người lái quân sự.

Xung đột Việt Nam- Trung Quốc: Có thể có!

Đối với Việt Nam, hiện toàn bộ quần đảo Hoàng Sa do Trung Quốc kiểm soát. Nhà nghiên cứu Hoàng Việt cho rằng hiện nay không có lý do để lo lắng Trung Quốc tấn công Việt Nam trên đất liền, nhưng khả năng xảy ra xung đột ở Trường Sa là có. Tuy nhiên, khoảng cách từ Hoàng Sa tới Trường Sa cũng khá xa. Cho nên sân bay ở Tri Tôn chưa phải là một mối đe dọa ngay lập tức.

Mặc dù vậy, nhà nghiên cứu Hoàng Việt lưu ý, trong tương lai, Việt Nam sẽ phải đối mặt với những căng thẳng ngày càng lớn hơn ở khu vực biển Hoàng Sa và vùng biển phụ cận. Ông nói năm 2022, một tàu cá Việt Nam đã bị tàu Trung Quốc đâm chìm. Hành động của Trung Quốc ở Hoàng Sa rất khó hiểu. Có những lúc Trung Quốc ngăn chặn rất gắt gao tàu cá Việt Nam

vào ngư trường này, nhưng cũng có lúc mở cho ngư dân Việt Nam đánh cá gần sát khu vực họ đã hiện diện. Trung Quốc có thể có những tính toán nào đó của họ. Theo ông, đây là điều Việt Nam nên theo dõi để có đối sách thích hợp.

Nhà nghiên cứu Hoàng Việt nhận xét rằng điều quan trọng khi xem xét các căn cứ quân sự trên hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa là các mối nguy hiểm tiềm ẩn mà nó đem lại cho Việt Nam trong tương lai. Bởi vì nếu như trước đây người ta cho là Trung Quốc khó có thể tấn công khu vực Trường Sa do máy bay chiến đấu phải bay một khoảng cách khá xa. Nếu bay từ đảo Hải Nam ra Trường Sa để tấn công thì có khả năng không còn nhiên liệu bay về. Nhưng tình hình đã thay đổi khi Trung Quốc cải tạo đảo và quân sự hóa nhiều thực thể địa lý tại Hoàng Sa và Trường Sa, biến nó thành những căn cứ hậu cần, tiếp liệu và tác chiến lớn.

“Khi Trung Quốc quân sự hóa hoàn toàn được Hoàng Sa và Trường Sa, họ có thể biến một số thực thể địa lý tại đây thành những tàu sân bay không chìm trên biển”, do đó, theo nhà nghiên cứu Hoàng Việt, để phán đoán về các động thái tiếp theo của Trung Quốc ở đảo Tri Tôn, cần xét cả hai mặt quân sự và dân sự. Ông đưa ra phân tích:

“Đối với hải quân và kinh tế biển, Trung Quốc có thể phát triển các cơ sở thành thành những trung tâm tiếp liệu. Điều đó giúp các đội tàu của họ, gồm cả quân sự và dân sự, có thể vươn ra xa hơn ngoài khơi.

Gần đây, chúng ta thấy trong các sự kiện Trung Quốc gây hấn với Philippines ở bãi Cỏ Mây và đảo Thị Tứ thì các đội tàu dân quân biển và hải cảnh của Trung Quốc rất đông. Họ có thể hiện diện dài ngày tại khu vực rất xa đất liền vì có cơ sở tiếp liệu tại chỗ”.

Xét từ trường hợp Trường Sa như vậy, ông Hoàng Việt cho rằng Việt Nam cần nhìn trở lại Hoàng Sa, khi Trung Quốc có

khả năng nâng cấp đảo Tri Tôn thành một căn cứ quân sự và hậu cần lớn trong tương lai. Cho dù Trung Quốc nâng cấp Tri Tôn thành cơ sở dân sự thuần túy hay biến nó thành căn cứ quân sự thì cũng sẽ đe dọa tới Việt Nam. Vì họ có thể dùng Tri Tôn làm cơ sở tiếp liệu để duy trì đội tàu uy hiếp, xâm phạm vùng biển, cản trở các hoạt động thăm dò và khai thác dầu khí một cách hợp pháp của các quốc gia khác trong khu vực.

Căng thẳng Biển Đông dâng cao

Capture à partir de :[baotienngdan](https://baotienngdan.com)

Đặng Sơn Duân

21-8-2023

Tình hình Biển Đông ngày càng trở nên căng thẳng với sự xuất hiện của nhiều tàu chiến cỡ lớn giữa lúc Philippines chuẩn bị triển khai sứ mệnh tiếp tế đến Bãi Cỏ Mây.

Theo thông tin mới nhất, hai tàu chiến của Úc là HMAS Canberra và HMAS Anzac đã có mặt ở vùng biển phía tây Philippines trong sứ mệnh Indo-Pacific Endeavour 2023.

Ảnh: TT Đặng Sơn Duân

Hãng [AP](#) ngày 20.8 dẫn các nguồn tin Philippines cho biết tàu **HMAS Canberra** sẽ tham gia cuộc tập trận với tàu **USS America** của Mỹ và tàu **JS Izumo** của Nhật Bản ở Biển Đông trong tuần này.

Cuối tuần trước, hãng Kyodo News cũng dẫn nguồn tin tiết lộ cuộc tập trận được lên kế hoạch diễn ra vào ngày 23.8. Hoạt động đáng chú ý này được lên kế hoạch giữa lúc Philippines chuẩn bị triển khai sứ mệnh tiếp tế đến Bãi Cỏ Mây thuộc quần đảo Trường Sa.

Tuy nhiên, vào sáng nay, Tổng tham mưu trưởng quân đội Philippines Romeo Brawner phủ nhận kế hoạch tập trận của Mỹ, Nhật và Úc, theo CNN Philippines. Ông Brawner nói rằng sự có mặt của 3 tàu này trong cùng một thời điểm chỉ là tình cờ.

Theo một thông báo hàng hải, Philippines hiện tiến hành cuộc tập trận bắn đạn thật ở ngoài khơi Palawan trong thời gian từ 15.8 đến 31.8. Vị trí tập trận cách không xa khu vực Bãi Cỏ Mây.

Về phía Trung Quốc, tàu sân bay **Sơn Đông** cũng đã rời Tam Á tiến ra Biển Đông, theo hình ảnh vệ tinh ngày 19.8. Như vậy, tại Biển Đông trong những ngày tới sẽ có sự tập trung của nhiều tàu chiến cỡ lớn của các nước.

Trong một động thái nhiều khả năng nhằm ứng phó với đợt tiếp tế mới của Philippines, Trung Quốc triển khai thêm các tàu hải cảnh 3303, 21551 và 21556 đến Đá Vành Khăn vào sáng nay.

Trong số này, các tàu 21551 và 21556 là những tàu hải cảnh cao tốc. Với lượng giãn nước 300 tấn, dài 50 mét, các tàu này có khả năng di chuyển tốc độ cao cũng như khả năng cơ động cao. Chính vì vậy, chúng rất phù hợp với hoạt động ngăn cản các tàu tiếp tế cỡ nhỏ của Philippines.

Nhiều khả năng chúng được triển khai từ Quảng Châu xuống Đá Vành Khăn để chuẩn bị cho kịch bản ngăn chặn tàu Philippines tiếp cận Bãi Cỏ Mây.

[Philippines quyết tiếp tế Bãi Cỏ Mây, Mỹ, Nhật, Úc ra mắt hậu thuẫn](#)

Capture à partir de : [baotienngdan](#)

[Đăng Sơn Duân](#)

19-8-2023

Tình hình căng thẳng ở Biển Đông dự kiến sẽ leo thang trong những ngày sắp tới khi quân đội Philippines thông báo triển khai sứ mệnh tiếp tế mới ở Bãi Cỏ Mây giữa lúc Mỹ, Nhật, Úc dồn tàu chiến cỡ lớn về khu vực tập trận.

1. Trung Quốc tập trận xung quanh Đài Loan

[Bộ tư lệnh Chiến khu Đông bộ](#) của Trung Quốc ngày 19.8 thông báo tổ chức các cuộc tuần tra liên hợp của không quân

và hải quân cũng như các cuộc tập trận xung quanh vùng biển và vùng trời của Đài Loan.

Cuộc tập trận có sự tham gia của tàu khu trục, tàu hộ vệ, tàu tên lửa, chiến đấu cơ, máy bay cảnh báo sớm và máy bay tác chiến điện tử cũng như các đơn vị tên lửa thông thường của Lực lượng Tên lửa.

Tuyên bố cho biết cuộc tập trận là lời cảnh báo nghiêm khắc đến sự thông đồng giữa các lực lượng ly khai Đài Loan và những phần tử nước ngoài và những hành động khiêu khích của họ.

Cuộc tập trận này được cho là phản ứng của Trung Quốc với chuyến công du bao gồm các chuyến quá cảnh ở Mỹ của Phó tổng thống Đài Loan Lai Thanh Đức. Trung Quốc chỉ thông báo tiến hành tập trận sau khi ông Lai, một ứng cử viên tổng thống, đã trở về Đài Loan.

2. Philippines chuẩn bị tiếp tế ở Bãi Cỏ Mây

Ngày 19.8, quân đội Philippines **[thông báo](#)** sẽ tiến hành chuyến tiếp tế mới ở Bãi Cỏ Mây thuộc quần đảo Trường Sa bất chấp sự cố xảy ra vào ngày 5.8, khi các tàu tiếp tế của Philippines bị tàu hải cảnh Trung Quốc dùng vòi rồng để ngăn cản.

Các tàu đổ bộ của Mỹ, Nhật, Úc và Hàn Quốc trong cuộc tập trận Talisman Sabre mới đây.
Ảnh trên mạng

Thông báo không nói rõ sứ mệnh tiếp tế sẽ diễn ra vào thời điểm nào. Trước đó, hãng [Kyodo](#) của Nhật Bản tiết lộ Nhật Bản, Mỹ và Úc sẽ tiến hành cuộc tập trận hải quân chung ở Biển Đông vào tuần tới.

Theo kế hoạch, ba nước này sẽ triển khai các tàu đổ bộ lớn của họ, bao gồm **JS Izumo**(Nhật Bản), **USS America** (Mỹ) và **HMAS Canberra** (Úc) cho cuộc tập trận dự kiến diễn ra ngày 23.8.

Các lực lượng Philippines đã "hủy bỏ" việc tham gia cuộc tập trận chung vì máy bay của ba quốc gia khác quá lớn để hạ cánh trên boong tàu chiến Philippines, theo các nguồn tin.

Thay vào đó, các chỉ huy từ bốn quốc gia có thể tập trung tại thủ đô của Philippines để gửi một "thông điệp mạnh mẽ", các nguồn tin cho biết.

Theo các nguồn tin, bốn quốc gia đã xem xét tiến hành các cuộc tuần tra hàng hải chung bằng tàu của họ trên biển cùng với cuộc tập trận hải quân, nhưng kế hoạch này chưa thể hoàn tất.

Cuộc tập trận được lên kế hoạch của ba quốc gia Mỹ, Nhật và Úc chắc chắn là phản ứng thể hiện sự sát cánh với Philippines sau sự cố ngày 5.8. Không loại trừ khả năng chuyển tiếp tế mới của Philippines sẽ diễn ra trong thời điểm cuộc tập trận diễn ra.

Phát biểu vào sáng 19.8, đại tá Medel Aguilar, phát ngôn viên của quân đội Philippines, cũng úp mở rằng sứ mệnh tiếp tế mới "sẽ diễn ra trước sự chứng kiến của toàn thế giới". Như vậy, có khả năng Philippines sẽ mời các đoàn nhà báo quốc tế tham gia trên tàu tuần duyên để theo dõi phản ứng của Trung Quốc, hoặc tàu chiến các nước sẽ có mặt ở gần khu vực Bãi Cỏ Mây.

Cũng trong ngày 23.8, Đài Loan dự kiến sẽ tiến hành cuộc tập trận bắn đạn thật ở Ba Bình thuộc quần đảo Trường Sa, theo các thông báo hàng hải.

3. Trung Quốc xây đường băng ở Tri Tôn?

Khả năng Trung Quốc tiến hành xây đường băng ở Tri Tôn thuộc quần đảo Hoàng Sa được trang The Drive cũng như hãng [AP](#) nêu ra trong tuần này dựa trên việc phân tích hình ảnh vệ tinh cho thấy sự hình thành của một dải đất đang được san lấp.

Tuy nhiên, vấn đề này vẫn còn gây tranh cãi. Một số chuyên gia chẳng hạn như Greg Poling ở Trung tâm minh bạch hàng hải châu Á ([AMTI](#)) nhận xét rằng khu vực được cho là đường băng quá nhỏ, chỉ dài 600 mét và rộng 15 mét. Ông đưa ra giả thuyết đó có thể là một con đường kết nối với các cơ sở đang được xây dựng ở phía nam.

Chuyên gia William Conroy của hãng [URSA Space](#) thì nhận định Trung Quốc có thể đang tiến hành xây dựng một loại đê chống xâm lấn của thủy triều để bảo vệ các cơ sở nằm ở phía nam.

[Trung Quốc gây sức ép với Nga, có thể tạo xung đột cao 'chưa từng có' trên Biển Đông](#)

Bùi Thư

BBC News Tiếng Việt

8 tháng 4 2023

Capture à partir de : [BBC](#)

Trung Quốc gây sức ép lên Nga về quan hệ với Việt Nam trong vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam trên Biển Đông, theo lời một số chuyên gia.

Tiến sĩ Hà Hoàng Hợp, nhà nghiên cứu từ Hà Nội nêu ví dụ với BBC hôm 7/4, cho đến năm 2017, đã có ít nhất ba lần Trung Quốc hỏi Nga về các dự án khai thác dầu và khí mà Nga làm với Việt Nam.

Theo đó, sự leo thang căng thẳng năm 2019 ở gần bãi Tư Chính vừa là gây sức ép lên Nga lẫn Việt Nam.

Ông Hợp nhấn mạnh, trong vòng khoảng một tháng trở lại đây, theo nguồn AMTI (Sáng kiến Minh bạch Hàng hải Châu Á - một tổ chức thuộc Trung tâm Nghiên cứu Quốc tế và Chiến lược CSIS bên Mỹ) và các nguồn khác, trong đó có các nguồn từ chính phủ Việt Nam, các tàu hải cảnh Trung Quốc đã nhiều lần tiến gần, có lúc rất gần các điểm khai thác khí đốt do Zarubezhneft điều hành.

"Đây là một bước leo thang mới, tạo rủi ro xung đột cao chưa từng có của Trung Quốc" vì chưa bao giờ, tàu hải cảnh Trung

Quốc đến gần khu vực khai thác khí đốt do Zarubezhneft điều hành ở gần bãi Tư Chính như thế, ông Hợp đánh giá.

[Biển Đông: VN theo sát tàu TQ gần mỏ dầu do Nga khai thác trong EEZ](#)

[Chuẩn đô đốc Lê Kế Lâm: 'TQ lợi dụng dịch Covid-19 để đẩy mạnh độc chiếm Biển Đông'](#)

[Biển Đông trong mối quan hệ giữa Việt Nam - Trung Quốc hiện nay ra sao?](#)

Nga chống lại sức ép của Trung Quốc?

Hôm 6/4, Phó phát ngôn Bộ Ngoại giao Phạm Thu Hằng cho biết, theo thông tin từ các lực lượng thực thi pháp luật trên biển của Việt Nam, tàu Hải dương địa chất 4 của Trung Quốc đã rời khỏi vùng biển của Việt Nam.

Cùng thời điểm này, Phó thủ tướng Nga Chernyshenko đến Việt Nam ba ngày từ 5 đến 7/4 để đồng chủ trì Khóa họp lần thứ 24 Ủy ban liên Chính phủ Việt Nam - Nga về hợp tác kinh tế - thương mại và khoa học - kỹ thuật.

Trong đó có các dự án hợp tác khai thác dầu khí cùng với Việt Nam ở vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam ở biển Đông.

Trang Thông tin chính phủ nêu, trong cuộc gặp với Thủ tướng Phạm Minh Chính, Phó Thủ tướng Chính phủ Nga D. Chernyshenko khẳng định Chính phủ Liên bang Nga coi Việt Nam là một trong những đối tác quan trọng hàng đầu của mình tại khu vực.

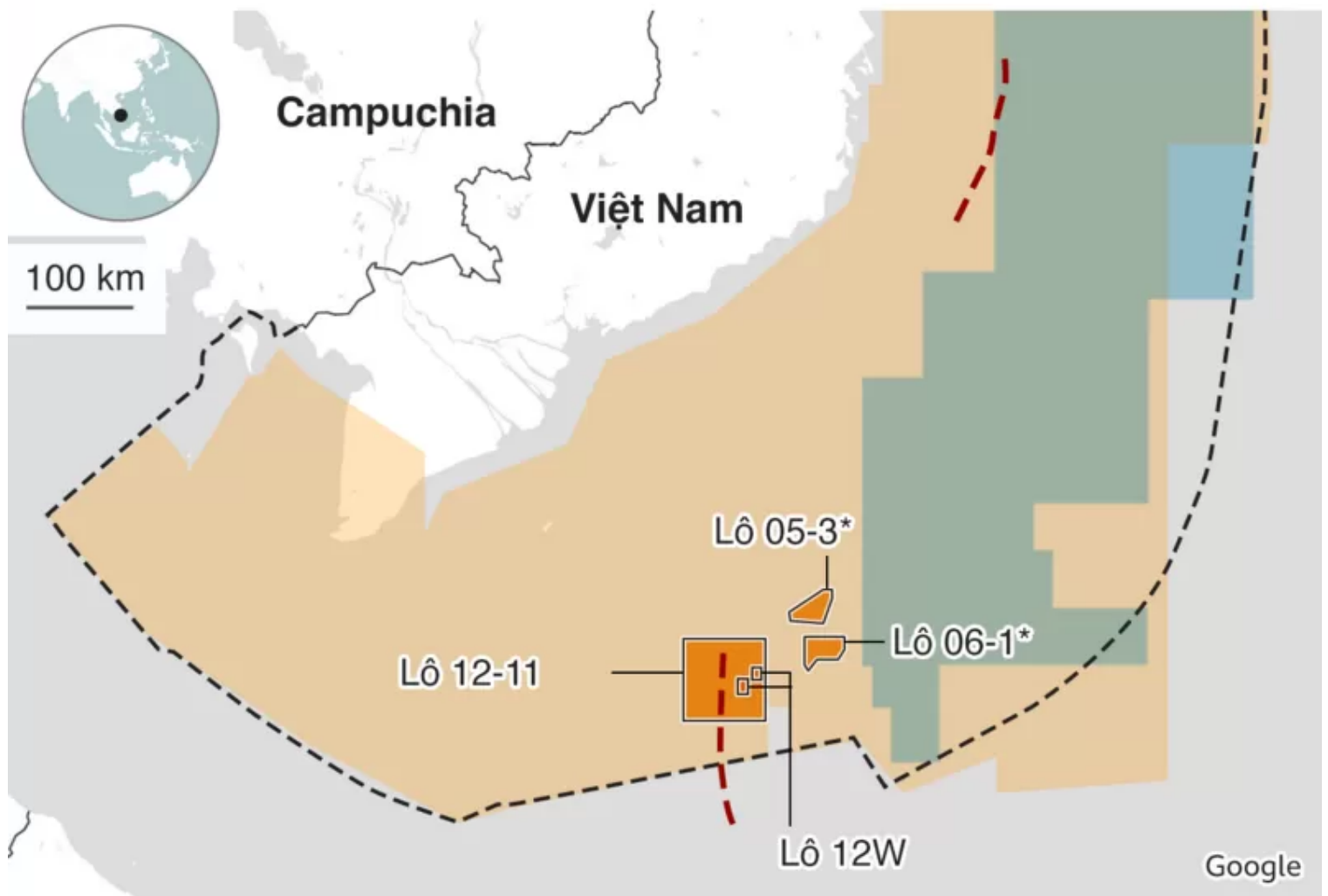
Tiến sỹ Hà Hoàng Hợp cho rằng, có một khả năng thực tế là Nga và Việt Nam sẽ tiếp tục mở rộng các dự án khai thác dầu khí theo kế hoạch có từ trước, và kế hoạch mới.

"Chỉ cần quan sát các vụ tàu hải cảnh Trung Quốc vào gần khu

khai thác, đã thấy rõ phía Việt Nam đã kiên quyết ngăn chặn và đẩy các tàu đó ra xa, với các thao tác chuyên nghiệp, phù hợp với luật pháp quốc tế."

Tàu Việt Nam bám sát khi Trung Quốc cho tàu đi qua các lô dầu khí do Nga đang khai thác/vận hành, tại EEZ của Việt Nam

- Các lô dầu khí của Việt Nam
- Các lô dầu khí của Trung Quốc
- Vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam (EEZ)
- Đường 9 đoạn của Trung Quốc

Lô 06-1 & 05-3 được vận hành lần lượt bởi Zarubezhneft và Gazprom của Nga

Nguồn: PetroVietnam, Tổng công ty dầu khí ngoài khơi Trung Quốc, UNCLOS **B B C**

Nga xâm lược Ukraine đã gây ảnh hưởng đến kế hoạch hiện đại hóa quân sự và mua vũ khí trong tương lai, khiến nước này phải đa dạng nguồn cung và tránh lệ thuộc vào Nga-vốn chiếm 80% đơn đặt hàng quân sự của Việt Nam.

Giáo sư Carl Thayer nhận định, trong năm qua, Việt Nam đã tạm dừng mua sắm vũ khí trong khi đánh giá lại môi trường địa chiến lược của mình vì [Nga không có khả năng đáp ứng các cam kết trong hợp đồng quốc phòng](#) do nhúng sâu vào cuộc chiến ở Ukraine. Bên cạnh đó, Việt Nam cũng e ngại nguy cơ bị phương Tây hay Mỹ áp lệnh trừng phạt thứ cấp khi mua số lượng lớn vũ khí từ Nga.

Ông Hợp nêu ý kiến, quan hệ hai nước Việt- Nga không giảm mức độ hữu nghị và hợp tác dù Việt Nam tìm các nguồn cung cấp vũ khí khác. Việt Nam có chiến lược trung hạn về công nghệ, công nghiệp quốc phòng, để sau năm 2030, Việt Nam có thể tự sản xuất phần lớn các loại vũ khí, thiết bị quân sự cho quân đội Việt Nam.

Giáo sư Carl Thayer nói với BBC rằng, trước cuộc chiến ở Ukraine, Nga đã chống lại sức ép của Trung Quốc để giới hạn các hoạt động khai thác dầu của Rosneft trong vùng gần Bãi Tư Chính.

"Tuy nhiên, áp lực từ Trung Quốc đã khiến Rosneft rút lui. Những quyền lợi của Rosneft đã được Zarubezhneft tiếp nhận. Hiện nay, còn phải chờ xem các hoạt động của Trung Quốc ở khu vực này có dẫn đến việc Nga ngừng hoạt động hay không.

"Zarubezhneft, hoạt động tại lô Tuna ở vùng biển của Indonesia, muốn xây dựng một đường ống dẫn dầu đến Việt Nam. Khi mà Việt Nam và Indonesia hiện đã đạt được thỏa thuận về ranh giới biển của họ, Trung Quốc có khả năng sẽ hành động để khẳng định quyền chủ quyền của mình," theo ông Carl Thayer.

Và nếu Trung Quốc mạnh tay, ông Thayer dự đoán Việt Nam có khả năng sẽ làm theo tiền lệ đã đặt ra trong năm 2017 và 2018 bằng cách ra lệnh cho các công ty và nhà thầu nước ngoài ngừng các hoạt động của họ.

[Trung Quốc sẽ phản ứng ra sao nếu Việt - Mỹ nâng cấp đối tác](#)

chiến lược?

Tranh luận về dàn lãnh đạo Việt Nam từ chức và quan hệ Việt - Mỹ - Trung

TS Hợp thì khẳng định, về vấn đề chủ quyền biển đảo, Việt Nam chưa từng nhượng bộ Trung Quốc. Ông lấy ví dụ việc Việt Nam nêu đích danh tàu Hải dương địa chất 4 của Trung Quốc cũng như điều tàu kiểm ngư để giám sát, rượt đuổi và chặn đầu tàu Trung Quốc.

Trước đó, năm 2018, Việt Nam gửi thư đến Liên Hiệp Quốc phản đối Trung Quốc. Năm 2014, bằng mọi cách, Việt Nam làm cho Trung Quốc phải rút giàn khoan HD981 ra khỏi vùng đặc quyền kinh tế của mình.

Ông Hợp dự đoán, trong trường hợp dự án đường ống dẫn dầu đến Việt Nam chính thức được công bố và khởi động, Trung Quốc sẽ phản ứng bằng cách đẩy mạnh chiến thuật vùng xám nhằm ngăn cản dự án của Nga, Indonesia, Việt Nam.

"Khi đó có rủi ro xung đột sẽ cao hơn nữa và nếu không quản trị tốt, trong trường hợp xấu nhất, có thể xảy ra đụng độ bằng vũ khí sát thương."

Chiến thuật vùng xám của Trung Quốc

"Chiến thuật vùng xám" là một kiểu chiến tranh phi quân sự được Trung Quốc sử dụng để mở rộng lãnh thổ và tăng cường ảnh hưởng đối với các khu vực biển tranh chấp và các lãnh thổ của các quốc gia láng giềng của Trung Quốc, ông Hợp diễn giải với BBC.

Theo chiến lược này, Trung Quốc sử dụng các phương tiện phi quân sự như tàu cá, tàu buôn, tàu khảo sát, các tàu cứu trợ, du lịch, trang trại bè... để thâm nhập vào các vùng biển tranh chấp.

Ngoài ra, Trung Quốc cũng tạo ra các đơn vị tổ chức bí mật để thu thập thông tin và làm tăng sức ép đối với các quốc gia trong khu vực.

Đặc biệt, Trung Quốc cũng triển khai Chiến thuật vùng xám trong vùng đặc quyền kinh tế (EEZ) của Việt Nam được TS Hợp tóm tắt như sau:

- **Thăm dò dầu khí:** Trung Quốc đã tham gia vào các hoạt động thăm dò dầu khí trong EEZ của Việt Nam, mà Việt Nam tuyên bố là lãnh thổ có chủ quyền của mình. Tàu Trung Quốc đã nhiều lần đi vào vùng biển Việt Nam để tiến hành các hoạt động thăm dò, dẫn đến tình trạng bế tắc căng thẳng giữa hai nước
- **Can thiệp vào các dự án năng lượng của Việt Nam:** Trung Quốc đã bị cáo buộc can thiệp vào các dự án năng lượng của Việt Nam ở Biển Đông, bao gồm cả việc hủy bỏ một dự án khoan dầu lớn vào năm 2017. Các tàu Trung Quốc cũng đã được báo cáo là có liên quan đến việc quấy rối và đe dọa các tàu Việt Nam tham gia thăm dò năng lượng trong khu vực.
- **Dân quân biển:** Lực lượng dân quân biển của Trung Quốc đã hoạt động ở Biển Đông, bao gồm cả EEZ của Việt Nam. Các tàu dân quân này thường hoạt động với số lượng lớn và có thể được sử dụng để đe dọa tàu của các nước khác hoặc phong tỏa các vùng lãnh thổ tranh chấp
- **Tàu thực thi pháp luật:** Trung Quốc đã gửi tàu bảo vệ bờ biển và các tàu bán quân sự khác để thực thi các yêu sách của mình trong EEZ của Việt Nam. Các tàu này đã tham gia vào một số vụ quấy rối và đe dọa các tàu Việt Nam hoạt động trong vùng biển của họ

- **Xây dựng đảo nhân tạo:** Trung Quốc đã xây dựng một số đảo nhân tạo ở Biển Đông, bao gồm cả trong EEZ của Việt Nam. Những hòn đảo này đóng vai trò là căn cứ quân sự và dân sự, cho phép Trung Quốc thể hiện sức mạnh và kiểm soát của mình trên một khu vực rộng lớn hơn
- **Công sự quân sự:** Ngoài việc xây dựng đảo nhân tạo, Trung Quốc cũng đã củng cố các vị trí quân sự của mình ở Biển Đông, bao gồm cả trong EEZ của Việt Nam. Điều này liên quan đến việc triển khai các hệ thống tên lửa, radar và các thiết bị quân sự khác, điều này đã làm dấy lên lo ngại giữa các nước láng giềng về khả năng xung đột và gây bất ổn.
- **Áp lực ngoại giao:** Trung Quốc đã sử dụng đòn bẩy kinh tế và ngoại giao của mình để cô lập và làm suy yếu các yêu sách của Việt Nam ở Biển Đông. Trung Quốc đã xây dựng liên minh với các nước khác trong khu vực và sử dụng ảnh hưởng kinh tế của mình để thuyết phục họ ủng hộ lập trường của Trung Quốc

Ngoài ra, Trung Quốc cũng tăng cường hoạt động không gian mạng như đánh cắp thông tin nhạy cảm từ mạng chính phủ và quân đội của các quốc gia khác, hoặc sử dụng các cuộc tấn công mạng để làm gián đoạn hoạt động của cơ sở hạ tầng quan trọng của các quốc gia khác.

"Nhìn chung, chiến thuật vùng xám của Trung Quốc trong EEZ của Việt Nam được thiết kế để khẳng định sự thống trị của mình trong vùng biển tranh chấp mà không cần dùng đến lực lượng quân sự truyền thống," ông Hợp kết luận.

Các dấu mốc quan hệ Việt Nam - Trung Quốc:

Quan hệ Việt Nam - Trung Quốc

3/2023

Tàu Việt Nam đã bám sát tàu Cảnh sát biển Trung Quốc khi tàu này tiến tới gần một mỏ khí đốt do Nga khai thác trong vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam.

30 tháng 10 - 2 tháng 11 năm 2022

Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam, Nguyễn Phú Trọng thăm Trung Quốc và gặp Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình.

6/2020

Bộ Ngoại giao Việt Nam cho biết hai tàu Trung Quốc đã tấn công một tàu đánh cá Việt Nam gần quần đảo Hoàng Sa. Trước đó vào tháng 4, vụ việc tương tự cũng đã xảy ra.

Một hình ảnh vệ tinh của Đảo Bắc với một số đảo nhỏ hơn. Một phần của quần đảo Hoàng Sa ở Biển Đông. Bản quyền hình ảnh GETTY IMAGES

2019

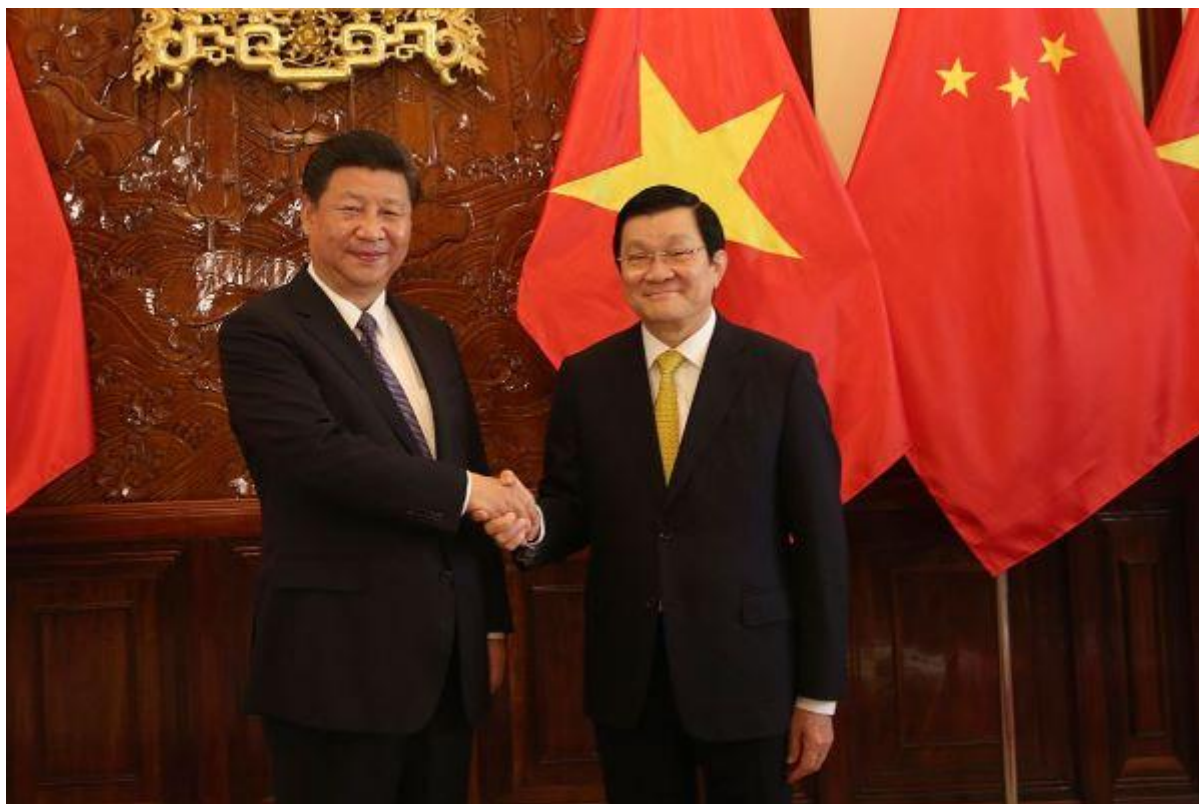
Trung Quốc điều tàu khảo sát Hải Dương Địa Chất 8, với sự hộ tống của các tàu hải cảnh, vào khu vực Bãi Tư Chính, nằm trong vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam.

2017-2018

Bắc Kinh đe dọa sẽ tấn công các căn cứ của Việt Nam tại quần đảo Trường Sa nếu Hà Nội không cho dừng dự án thăm dò khí đốt của Repsol ở Bãi Tư Chính. Việt Nam ngừng khoan dầu.

2015

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đến Việt Nam gặp Trương Tấn Sang. Cả hai cam kết là "láng giềng tốt" và nhất trí duy trì hòa bình ở Biển Đông.

Bản quyền hình ảnh GETTY IMAGES

06/2014

Trung Quốc cáo buộc bị tàu Việt Nam đâm hơn 1.400 lần, gần ngàn khoan 981 ở Biển Đông. Trung Quốc tuyên bố các hành động này là bất hợp pháp và kêu gọi Hà Nội ngừng "các hành động khiêu khích".

5/2014

Bắc Kinh cử tàu khoan thăm dò dầu. Việt Nam điều các tàu đến khu vực ngoài khơi bờ biển miền Trung sau khi Trung Quốc huy động tới 80 chiếc các loại, trong đó có tàu quân sự cho hoạt động khai thác dầu.

Tàu cảnh sát biển Trung Quốc (trái) bị ba tàu cảnh sát biển Việt Nam chặn gần giàn khoan dầu của Trung Quốc trong vùng biển tranh chấp ở Biển Đông. Bản quyền hình ảnh HOANG DINH NAM/AFP via Getty Images

2007

Tháng 7: các tàu tuần tra của hải quân Trung Quốc đã bắn vào một tàu đánh cá của Việt Nam, khiến một thủy thủ thiệt mạng;
Tháng 11: Việt Nam nổ ra biểu tình phản đối các cuộc tập trận quân sự của Trung Quốc ở Hoàng Sa.

18/7/2005

Chủ tịch Trung Quốc Hồ Cẩm Đào hội đàm với Chủ tịch nước Việt Nam Trần Đức Lương và nhất trí "tăng cường hơn nữa hợp tác toàn diện và thúc đẩy quan hệ hợp tác láng giềng Trung Quốc-Việt Nam phát triển nhanh hơn và tốt hơn.

Bản quyền hình ảnh GETTY IMAGES

1/2005

Tàu Trung Quốc nổ súng vào hai tàu đánh cá ở Thanh Hóa của Việt Nam, giết hại 9 ngư dân và bắt giữ 8 người.

2004

Thương mại hàng năm tăng từ 32 triệu USD lên gần 7,2 tỷ USD trong 13 năm.

2002

Chủ tịch Trung Quốc Giang Trạch Dân thăm chính thức Việt Nam ký hiệp định thương mại và giải quyết các tranh chấp.

Bản quyền hình ảnh GETTY IMAGES

2000

Việt Nam và Trung Quốc đã ký Hiệp định phân định Vịnh Bắc Bộ và Hiệp định hợp tác Nghề cá.

Bản quyền hình ảnh GETTY IMAGES

12/1999

Việt Nam và Trung Quốc đã ký Hiệp ước biên giới trên đất liền.

2/1999

Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu thăm Bắc Kinh và hai nước nhất trí ra Tuyên bố chung về Hợp tác Toàn diện theo phương châm "16 chữ" và tinh thần "4 tốt".

1991

Bình thường hóa quan hệ song phương.

1988

Trung Quốc chiếm đá Gạc Ma, thuộc quần đảo Trường Sa và sát hại khoảng 64 chiến sỹ Việt Nam.

Bản quyền hình ảnh GETTY IMAGES

1980

Hiến pháp Việt Nam gọi Trung Quốc là "kẻ thù trực tiếp và nguy hiểm của Việt Nam."

1979

Chiến tranh biên giới giữa Việt Nam và Trung Quốc.

Bản quyền hình ảnh GETTY IMAGES

1978

Chiến tranh Campuchia–Việt Nam: Việt Nam lật đổ Khmer Đỏ được Trung Quốc hậu thuẫn.

Bản quyền hình ảnh GETTY IMAGES

1/1950

Trung Quốc công nhận Việt Nam là quốc gia có "quan hệ hữu nghị Trung-Việt vì hòa bình, ổn định và thịnh vượng.

Chú thích hình ảnh. Hồ Chí Minh ngồi với Chủ tịch Mao Trạch Đông tại tiệc chiêu đãi dành cho Hồ ở Bắc Kinh. Bản quyền hình ảnh GETTY IMAGES

Thỏa thuận Việt Nam - Indonesia: Một hướng giải quyết tranh chấp Biển Đông?

Đăng ngày: 20/02/2023 - 13:49

Capture à partir de :[RFI](#)

Sau 12 năm đàm phán, ngày 23/12/2022, Indonesia và Việt Nam đã giải quyết được tranh chấp trên biển, cụ thể là đã kết thúc đàm phán về việc phân định vùng đặc quyền kinh tế (EEZ) chồng lấn giữa hai nước tại khu vực quần đảo Natuna ở Biển Đông. Thỏa thuận giữa Hà Nội và Jakarta sẽ chấm dứt những căng thẳng lâu nay giữa hai nước, nhưng chắc là sẽ khiến Trung Quốc giận dữ, vì Bắc Kinh vẫn tuyên bố chủ quyền đối với một phần khu vực mà Indonesia và Việt Nam tranh chấp. Tổng thống Indonesia Joko Widodo (T) đón chủ tịch Việt Nam Nguyễn Xuân Phúc tại dinh tổng thống ở Bogor, Tây Java, Indonesia, ngày 22/12/2022.AFP - LAILY RACHEV

Tổng thống Indonesia Joko Widodo và Chủ tịch nước Việt Nam Nguyễn Xuân Phúc đã công bố thỏa thuận này trong chuyến thăm cấp nhà nước 3 ngày của ông Phúc tại Indonesia tháng 12 năm ngoái.

Căng thẳng do đánh bắt cá

Trong những năm gần đây, Việt Nam và Indonesia thường xuyên gặp căng thẳng tại vùng đặc quyền kinh tế chồng lấn lên nhau. Lực lượng tuần duyên Indonesia đã tịch thu và phá hủy hàng chục tàu thuyền Việt Nam trong vùng biển tranh chấp, đặc biệt là xung quanh quần đảo Natuna. Năm 2017, một tàu Cảnh sát biển Việt Nam bị cáo buộc đã ngăn chặn một nỗ lực của Indonesia nhằm hộ tống các tàu Việt Nam ra khỏi khu vực tranh chấp. Trong vụ này, một sĩ quan Indonesia bị lực lượng Cảnh sát biển Việt Nam bắt giữ.

Tháng 4/2019, một tàu Indonesia va chạm với 2 tàu Kiểm ngư Việt Nam. Năm 2019, Indonesia đã phá hủy 38 tàu treo cờ Việt Nam bị cáo buộc đánh bắt trái phép. Đến tháng 3 năm 2021, Cảnh sát biển Indonesia lại bắt giữ hai tàu đánh cá Việt Nam. Ngoài nguồn thủy sản dồi dào, khu vực tranh chấp ranh giới giữa hai nước cũng được coi là giàu tài nguyên thiên nhiên.

Thỏa thuận nói trên như vậy là sẽ góp phần chấm dứt nhiều năm đụng độ giữa hai nước trong khu vực tranh chấp, đặc biệt là về nạn đánh bắt cá trái phép. Trả lời RFI Việt ngữ ngày

05/01/2023, nhà nghiên cứu Hoàng Việt, thuộc Đại học Luật thành phố Hồ Chí Minh, nhận định:

“ Sau khi hiệp định có hiệu lực thì tình trạng này bắt đầu mới giảm bớt được. Trong thời gian qua, một số ngư dân Việt Nam bị phía Indonesia bắt vì bị cho là vi phạm vùng đặc quyền kinh tế của Indonesia, nhưng các ngư dân Việt Nam khẳng định là họ đánh bắt trong vùng biển của Việt Nam, chứ không phải của Indonesia. Nhưng điều này rất khó nói và khó tranh luận. Một trong những yếu tố dẫn đến việc Việt Nam vi phạm thẻ vàng về IUU Fishing (đánh bắt cá bất hợp pháp, không khai báo và không theo quy định), đó là có những khu vực mà rất nhiều tàu cá của Việt Nam bị cáo buộc xâm phạm vùng biển của những quốc gia khác, trong đó có Indonesia.

Sau khi hiệp định chính thức có hiệu lực thì chuyện tranh cãi về việc ngư dân Việt Nam xâm phạm vùng đặc quyền kinh tế Indonesia sẽ rõ ràng hơn, vì chắc chắn là khi phân định thì sẽ phân định rõ nơi nào thuộc đặc quyền kinh tế của Indonesia, nơi nào là của Việt Nam, nơi nào là vùng đánh cá chung của cả hai bên.”

Gợi ý cho những tranh chấp khác?

Trước mắt, các nhà phân tích tin rằng thỏa thuận giữa Indonesia với Việt Nam sẽ mở đường cho nhiều nước láng giềng của Trung Quốc giải quyết các yêu sách chủ quyền chồng lấn lên nhau ở Biển Đông. Ví dụ, Việt Nam cũng có tranh chấp tương tự với cả Philippines và Malaysia. Nhà nghiên cứu Hoàng Việt giải thích:

“Nó sẽ là gợi ý tốt cho Việt Nam và các các quốc gia Đông Nam Á có tranh chấp tương tự trên khu vực Biển Đông, bởi vì cơ sở của nó là luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước Liên Hiệp Quốc về Luật Biển, có các án lệ quốc tế liên quan đến phân định biển... Thực tiễn quốc tế mới là cơ sở để các quốc gia giải quyết vấn đề này.

Việt Nam cũng có những vùng chồng lấn tương tự với vùng biển của Philippines và Malaysia, tuy nhiên, tình huống cụ thể với mỗi bên có rất nhiều điểm khác biệt. Trong quần đảo Trường Sa, có một số thực thể mà cả Việt Nam, Malaysia đều khẳng định chủ quyền. Những thực thể đó có những vùng biển xung quanh mà cả ba quốc gia đều cho là của mình. Giải quyết vấn đề này sẽ rất khó khăn, nhưng rõ ràng việc Việt Nam và Indonesia kết thúc được hiệp định này cho thấy, thứ nhất là các quốc gia ASEAN trong khu vực Biển Đông có những tranh chấp về chồng lấn như vậy hoàn toàn có thể giải quyết được tranh chấp này trong hòa bình và dưới ánh sáng của luật pháp quốc tế, đặc biệt là Công ước Liên Hiệp Quốc về Luật Biển. Năm nay cũng là năm kỷ niệm 40 năm Công ước này được ký kết.

Tranh chấp Biển Đông là tranh chấp đầy phức tạp. Nếu các quốc gia ASEAN có tranh chấp Biển Đông mà giải quyết được những vấn đề khúc mắc của riêng mình, thì đó cũng là một điều tốt để cho vấn đề Biển Đông có thể được giải quyết tốt hơn. Nếu tất cả các quốc gia có tranh chấp chồng lấn như vậy mà giải quyết ổn thỏa được các vấn đề đó, thì chỉ còn lại vấn đề quan trọng nhất là đối với Trung Quốc. Điều đó cũng sẽ tạo một sức ép không nhỏ đối với Trung Quốc.”

Trong một bài viết trên trang Forbes ngày 27/12/2022, giáo sư Jill Goldenziel, Đại học Quốc Phòng Hoa Kỳ, cũng lưu ý rằng Việt Nam và Indonesia đã quyết định giải quyết tranh chấp ranh giới của họ dựa trên Công ước Liên Hiệp Quốc về Luật Biển (UNCLOS), qua đó bác bỏ yêu sách của Trung Quốc về “quyền lịch sử” đối với vùng Biển Đông. Do đó, thỏa thuận này là một bước quan trọng hướng tới một mặt trận thống nhất giữa các nước láng giềng của Trung Quốc trong việc giải quyết hòa bình các tranh chấp chủ quyền ở Biển Đông.

Việc lựa chọn UNCLOS làm cơ sở giải quyết tranh chấp ranh giới cũng ngầm thể hiện sự ủng hộ đối với phán quyết của Tòa

Trọng tài Thường trực năm 2016 về vụ kiện của Philippines, bác bỏ các yêu sách chủ quyền của Trung Quốc ở Biển Đông.

Phản ứng của Trung Quốc ?

Giáo sư Goldenziel cũng nhấn mạnh là các chi tiết của thỏa thuận giữa Hà Nội và Jakarta vẫn chưa được công khai, bởi vì nếu làm như vậy, Trung Quốc có thể sẽ đáp trả bằng các biện pháp ngoại giao, hoặc thậm chí quân sự mạnh mẽ. Cho tới nay, bất cứ khi nào một quốc gia láng giềng chính thức bày tỏ sự ủng hộ phán quyết của Tòa Trọng tài Thường trực về Biển Đông, Trung Quốc đều phản đối mạnh mẽ. Thỏa thuận Indonesia-Việt Nam được thông qua vào thời điểm Trung Quốc ngày càng hung hăng, khẳng định các yêu sách chủ quyền của họ ở Biển Đông. Tại khu vực ranh giới giữa Indonesia và Việt Nam, Trung Quốc có thể triển khai lực lượng dân quân biển có vũ trang, đội lớt tàu cá, để xác quyết chủ quyền đối với khu vực.

Tuy nhiên, nhà nghiên cứu Hoàng Việt nêu lên hai lý do khác:

“Trường hợp thứ nhất, thông thường, nếu một hiệp định đã được hoàn tất, thì theo trình tự, còn một bước nữa là Quốc Hội mỗi bên thông qua, thì nó mới chính thức có hiệu lực. Hiện nay vẫn chưa có lịch trình của cả hai bên, đặc biệt là bên phía Việt Nam, để thông qua văn bản này. Như thế là phải mất thêm một thời gian nữa. Trong thời gian đó hai bên sẽ đều giữ kín thông tin.

Khả năng thứ hai là hai bên đã kết thúc đàm phán, tức là đã đồng ý với nhau một số nguyên tắc cơ bản, nhưng còn những vấn đề cụ thể của hiệp định thì vẫn chưa hoàn tất. Thậm chí là có những vấn đề kèm theo hiệp định đó, ví dụ như những phụ lục hay những hiệp định kèm theo thì vẫn chưa xong. Cho nên, đó chỉ mới là bước đầu, chưa thật sự hoàn tất, chính vì vậy hai bên vẫn chưa đưa ra thông tin cụ thể trong lúc này.”

Giáo sư Goldenziel, tác giả bài viết trên trang Forbes ngày 27/12/2022, cho rằng thỏa thuận Indonesia-Việt Nam có thể là

khuôn mẫu cho các nỗ lực phối hợp nhằm chống lại sự bành trướng trên biển của Trung Quốc, và là một bước tiến tới một mặt trận Đông Nam Á thống nhất chống lại các yêu sách chủ quyền phi pháp của Trung Quốc trên Biển Đông. Nhà nghiên cứu Hoàng Việt cũng có cùng nhận định:

“ Có ý kiến cho rằng Trung Quốc cũng không hài lòng về chuyện này, bởi vì cái quan trọng nhất là Trung Quốc vẫn muốn đàm phán với ASEAN về vấn đề Biển Đông, đặc biệt là về COC (Bộ Quy tắc Ứng xử trên Biển Đông). Nhiều người cho rằng Trung Quốc vẫn muốn ngăn cản và chia rẽ các nước ASEAN. Chính vì vậy mà Trung Quốc sẽ tìm cách can thiệp vào hiệp định này. Cũng có người cho rằng, hiệp định dù có được ký kết thì cũng phải được Quốc Hội phê chuẩn. Đối với Quốc Hội Việt Nam thì chắc là không khó khăn lắm trong việc thông qua, khi mà chính phủ đã quyết định. Nhưng đối với Indonesia lại là chuyện khác. Ngay cả tại Indonesia cũng có những nhóm thân Trung Quốc hoặc không thân Trung Quốc, vì thế Trung Quốc cũng có thể tác động bằng cách này hay cách khác. Chỉ sau khi Quốc Hội Indonesia phê chuẩn thì lúc đó mới là chắc chắn. Khả năng là có thể xảy ra, bởi vì Trung Quốc sẽ tìm cách vận động khiến cho Quốc Hội có những tiếng nói khác biệt, dẫn tới việc phê chuẩn bị chậm trễ, hoặc kéo dài hoặc là chưa biết có được thông qua hay không.”

Sự hỗ trợ của Mỹ

Trong bài viết nói trên, giáo sư Goldenziel còn cho rằng thỏa thuận về biên giới trên biển giữa Việt Nam và Indonesia có thể góp phần giúp Hoa Kỳ chống lại Trung Quốc trong khu vực. Theo giáo sư Goldenziel, Hoa Kỳ nên làm việc với Indonesia và Việt Nam để tăng cường thỏa thuận, nhằm hỗ trợ chiến lược quốc gia của Hoa Kỳ trong việc chống đánh bắt cá bất hợp pháp, không theo quy định và không báo cáo (IUU Fishing), đồng thời khẳng định luật pháp ở Biển Đông.

Tác giả bài viết khẳng định: “*Hoa Kỳ sẵn sàng hành động để hỗ trợ Indonesia và Việt Nam giúp cho thỏa thuận thành công. Việt Nam là quốc gia ưu tiên trong Đạo luật An Toàn Hàng hải của Hoa Kỳ, một phần trong Chiến lược Quốc gia của Hoa Kỳ về Chống Khai thác IUU. Điều này có nghĩa là Việt Nam đã bày tỏ sẵn sàng hành động chặt chẽ với Hoa Kỳ để chống đánh bắt cá bất hợp pháp.*

Hoa Kỳ nên làm việc với Việt Nam và Indonesia để củng cố thỏa thuận của họ bằng cách cung cấp đào tạo và hỗ trợ cho lực lượng bảo vệ bờ biển của cả hai quốc gia để chống lại việc đánh bắt IUU và khẳng định các quyền hàng hải chống lại Trung Quốc.

Hoa Kỳ cũng có thể giúp tiến hành các chiến dịch thông tin đại chúng để nâng cao nhận thức về ranh giới biển mới và các quyền hợp pháp của cả hai quốc gia đối với khu vực. Ngoài ra, Hoa Kỳ có thể hỗ trợ cả hai quốc gia lập hồ sơ và công khai các vi phạm đánh bắt IUU của Trung Quốc trong khu vực biên giới và thực hiện hành động pháp lý bất cứ khi nào thích hợp.”